

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

15ನೇ ಜೂನ್ 2017

ಗುರುವಾರ

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

1. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು.

ಅ) ಒಮ್ಮೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು.

- 3074– ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಾಜ ಕಾಲುವೆ ಒತ್ತುವರಿ ತೆರವು ಕಾರ್ಯದಾರಿಗೆ
-ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ್ ಸುಬ್ರಮಣಿ ಎಂ.ಪಿ.
- 3169– ಟೆಂಡರ್ ಶ್ಯಾರ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೊದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳ
ಬಗ್ಗೆ -ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಜಿಗೌಡ
- 3122– ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಗೆಯುತ್ತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಧ್ಯ
ಸಮನ್ವಯ ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ -ಕ್ಷಾಪನ್ ದುಣೀಶ್ ಕಾರ್ಣಿಕ್
- 3114– ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೈಕೋಜನೆಯಡಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಯುವಕರು
ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ -ಶ್ರೀಕೆ.ಅಬ್ದುಲ್ ಜಬ್ಬಾರ್
- 3182– ಸಿಲಿಕಾನ್ ಸಿಟಿ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಲ್ಯಾಂಪರಾಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ
-ಶ್ರೀ ಕವಟಗಿಮತ ಮಹಿಳೆಗಳ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ
- 3175– ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿಮ್‌ಫಾನ್ ಆಟದ ಮ್ಯಾದಾನದ ಬಗ್ಗೆ -ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಬಾಬು
- 3137– ಲೋಕಾಯಕ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿವರ ನೀಡುವ
ಬಗ್ಗೆ -ಶ್ರೀ ಪ್ರಜ್ಞಾನ
- 3151– ಬೀದರ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ
-ಶ್ರೀ ಪ್ರಿಯಾಸಿಂಗ್
- 3128– ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ
ಮಾಹಿತಿ -ಶ್ರೀ ಆರ್.ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್
- 3090– ಸಕಾಲ ಸೇವೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಇ-ಆರ್ಥಿಕ ತಂತ್ರಾಂಶದಿಂದ ಪಾರದರ್ಶಕ
ಆಡಳಿತ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ -ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೊಜಾರಿ
- 3106– ಹುಬ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಸ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು
-ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪ್ ಶೆಟ್ಟರ್
- 3139– ಮೂಡಿಗೆರೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ
-ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ
- 2362– ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಲೀಸ್ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ
-ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ್ ಸುಬ್ರಮಣಿ ಎಂ.ಪಿ.

- ಅ) ಚುಕ್ಕೆ ರಹಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು.
2. ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪಣಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು.
- (ಅ) ಎಂಡೋಸಲ್ಫಾನ್ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಜೈವಧಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ -
- ಡಾ:ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಸಭಾ ನಾಯಕರು)
- (ಆ) ಪದವಿ ಪ್ರೋ. ಶ್ರೀ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಿಡಿ ಪೂರ್ವಸದೇ ಇರುವ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ಬಿಜಿಡಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಣ ವೇತನ ಸಹಿತ ರಚಿತ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ-
- ಡಾ:ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಸಭಾ ನಾಯಕರು)
3. ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅನುಮತಿ ಮೇರೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು.
- (ಅ) ಸುಳ್ಳಾ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗೆಜ್ಜೆಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಅಯ್ಯೆಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ-
- ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಸ್.ವೀರಪ್ಪು
ಡಾ:ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಸಭಾ ನಾಯಕರು)
- (ಆ) ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ-
- ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಬಾಬು
ಶ್ರೀ ತನ್ನೀರ್ ಸೇತ್ (ಪ್ರಾಧಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶೀಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು)
- ಶ್ರೀ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ನೋಕರರನ್ನು ಖಾಯಂಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ-
- ಶ್ರೀ ಎನ್. ಅಪ್ಪಾಚೆಗೌಡ
ಡಾ:ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಸಭಾ ನಾಯಕರು)

(ಇ) ಅರೋಗ್ಯ ಕವಚ (108) ಅಂಬ್ಯಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆ 674 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಜಿ.ವಿ.ಕೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವ ಬಗ್ಗೆ-

ಶ್ರೀ ಬಸನಗೌಡ ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್(ಯತ್ನಾಳ)
ಡಾ:ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್(ಸಭಾ ನಾಯಕರು)

4. ನಿಜಾಯ

“ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಸಭಾಪತಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು” ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ-

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಲಗ್ನಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಣಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಭಾನುಪ್ರಕಾಶ್

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣ್ಣ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ರೇವಣ್ಣ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹೊರಟ್ಟಿ

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ(ಸಭಾಪತಿಯವುದ್ದೀರ್ಘ)

(ನಿಜಾಯ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು)

5. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು.

6. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಪ್ಪು

ಶ್ರೀ ಐವನ್‌ಡಿ ಸೋಜಾ

ಶ್ರೀ ಹೃಷಿವರಾಜು ಹೊರಟ್ಟಿ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣೆಕ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವರು)

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ(ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಶಿಶ್ವರಪ್ಪ(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು)

ಡಾ:ಜಯಮಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರ

~~~~~

(743) 11:20 15-06-2017 CS.BNS

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಗುರುವಾರ, 15 ನೇ ಜೂನ್ 2017

ಸದನವು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ್ನು ಸೆಬಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಮಾರ್ಚ್ 11 ಗಂಟೆಗೆ 24 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯವೇಶಗೊಂಡಿತು

ಉಪಸ್ಥಾಪತಿ (ಶ್ರೀ ಮರಿತಪ್ಪೆಗೆಳ್ಳು) ಅವರು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು.

1. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

ಅ) ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 3124

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರ ಶೇಟ್(ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್ರಣ(ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಾಪಚಂದ್ರಶೇಟ್ಯಿಯವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬ್ರಹ್ಮತೋ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು; ಅವುಗಳು ಯಾವುದು; ಅವುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವರಿಯಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು; ಈ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿದ ಕೆರೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಒತ್ತುವರಿ ತೆರವು ಮಾಡಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್ರಣ: ಇನ್ನು 15 ದಿವಸಗಳ ಒಳಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಒತ್ತುವರಿಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ವಿಸಿಟ್ ಮಾಡಿ, ಕೆರೆಗಳ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3074
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಸುನೀಲ್ ಸುಭುಮಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1953ರಲ್ಲಿ 1225 ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ 228 ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆರವುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು; ಜೊತೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ; ಜೊತೆಗೆ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಡ್ರೈನ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಚ್ಚಾ ಡ್ರೈನ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಶಂತಿಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗಳು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್ರಾಂತಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 28 ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 1953 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 1225 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸರ್ವೇ ಕಾರ್ಯ ಕೂಡ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವೇಯರ್ ಅನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 2-3 ಶಿಲಿಂಗೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮಗೆ ಆ ಸರ್ವೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು Deputy Director of Land Records (DDLR) ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 2-3 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಾಕಿಯವು ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕಚ್ಚಾ ಡ್ರೈನ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ್ಯಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 700 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದು, permanent drain ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಕ್ರೇತಿಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ.ಸುನೀಲ್ ಸುಭುಮಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ವಿಶ್ವವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ‘ಮಳೆ ಜೊತೆಗೆ ಮುಕ್ಕಿಗಡೆಯ ಭೀತಿ’ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ‘174 ಬರಹೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು’ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ವಿಜಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್‌:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂದಿಂಗ್ ಇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಮಲಿಂಗರೆಡ್ಡಿಯವರು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ storm water drain ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 700 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಗರೋತ್ತಾನದಿಂದ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಸತತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು 4-5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಳೆ ನೀರು ನುಗ್ಗಿದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಚ್ಚಾ ಡೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಉಳಿದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ...

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಇಲ್ಲ, ಈಗ ಜರ್ಜ್‌ಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾರ್ತೆಯಲ್ಲ, ಇನ್ನು 4 ಜನರು ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ರಾಸ್‌ರೇಫ್ನ್ ನಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ರಾಜಕಾಲುವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನೀ ಯಾವಾಗ ತೆರವುಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕ್ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನಿಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:— ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಹೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ 4 ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri RAMACHANDRA GOWDA:- No, I am very sorry. This is the first question. I am in Bengaluru for many years. I can't understand this. I want the answer.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಇಲ್ಲ, ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಚಿ.ಜಾಜ್ರೋಡ್:- ರಾಜಕಾಲುವೆ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಒತ್ತುವರಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಿತ್ತೋ ಅವಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು 3-4 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಯರೂ ಬಂದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ರಾಜಕಾಲುವೇಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಾರೇಷ್ವನ್ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆರವುಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡರು ಕೋಪ ಬಿಟ್ಟು ಕೇಳಲಿ. ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೀರಿ, why are you losing your temper? Don't lose your temper at this age.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ನೀನು ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪತ್ನೀ ಇಂದ್ರ ರಾಜಕಾಲುವೆ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ನೀವು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. You can ask any question. Government is ready to reply, but in your own interest, please don't lose your temper.

(ಮುಂದು)

(744) 11.30 15-06-2017: MV-BNS

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ಉತ್ತರ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? That's all.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಜ್ರೋ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ರಾಜಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದರೂ ಸಹ ಅದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ರಾಜಕಾಲುವೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ನೀವು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡಿ, ಬೇರೆ ರಿಫೆರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡೋಣ, ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಜ್ರೋ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ ಈಗಾಗಲೆ 1953 ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 1225 ರಾಜಕಾಲುವೆಗೆ ಒತ್ತುವರಿಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯಾರೇ ಆದರೂ ಸಹ ರಾಜಕಾಲುವೆ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು illegal ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದು legal ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದು illegal ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ವೀಲ್‌ರೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಯಾವುದೇ ರಾಜಕಾಲುವೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಬಿಲ್‌ಂಗ್ ಇರಲಿ, ಅಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೂ ಸಹ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

* ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಚಕ್ಕಿಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3169
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚೆಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನೇ research ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರಿಸುವಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ನೋಡಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ, ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚೆಗೌಡರೆ, ತಾವು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚೆಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ Tender Sure ಯೋಜನೆಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ತರಹ ಒಟ್ಟು ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ Tender Sure ಯೋಜನೆಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ರೀತಿ ಇದೆ:

“List of central business district roads in Bengaluru city taken up under Tender Sure standards.”

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚೆಗೌಡರೆ, ಉತ್ತರವನ್ನು ಓದಬೇಡಿ, ನಿಮಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಟ್ಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚೆಗೌಡ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ, ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು, ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಸೇರಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳೇನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು BWSSB, BESCOM, B.T.P., KPTCL, ಇತ್ಯಾದಿ ಇಲಾಖೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ, ಅವರವರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮೊದಲ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ತಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಅಗೆದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ, ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕ್ಷೇತ್ರಾಳಾಗಿದೆ ಎಂದು

ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ Tender Sure ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಮೊದಲ ರಸ್ತೆಯನ್ನೇ ಅಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ Tender Sure ರಸ್ತೆಯ ಸೌಕರ್ಯವೇನು? ಅಂದರೆ, ಪಾದಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಮಾರ್ಗ, ಸೈಕಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗ, ಭಾರಿ ವಾಹನಗಳು, ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ದ್ವಿಜಕ್ರೆ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ line ಗಳು, ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳು ರಸ್ತೆಗೆ ನುಗ್ಗದಳ್ತೆ ತಡೆ. ಪಾದಚಾರಿ ಮಾರ್ಗ ನೆಲ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಸೈಕಲ್ ಮಾರ್ಗ ತುಸು ಕೆಳಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಅಡೆ-ತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನು ಈ Tender Sure ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷವೇ ಅದನ್ನು ಅಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಮರುಪಾಢಕ್ಕೊಳ್ಳೇಸ್ತರ ಇವರು ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು Tender Sure ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷವೇ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆದರೆ ಇದರ ಬೆಳಿತ್ಯವಾದರೂ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್ರಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯುವರ್ಣಿ, ನಾವು Tender Sure ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ BWSSB ಮತ್ತು KPTCL ಇವರುಗಳ cable ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಆ Saint Marks ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 230 K.V. cable ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಕೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು shift ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ normally, KPTCL ರವರ cable ದುರಸ್ಥಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ರಿಪೇರಿಸ್ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದರೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಏನಾದರೂ shift ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಆ ಕೇಬಲ್‌ಗೆ ಖಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೊಳ್ಳಿರ ಈ ದೊಡ್ಡ High Tension cable ಅನ್ನು shift ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಕೇಬಲ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, KPTCL ನವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ depth ಅನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಅನಿವಾಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಗೆಯಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ

ನಾವು Co-ordination Committee ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಗೆಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮದೇನು planned city ಅಲ್ಲ. ನಾವಾಗಲಿ BWSSB ಮತ್ತು KPTCL ಅಥವಾ Optical Fiber ನವರು ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಬಾರಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದರೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, restore ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚೌಡಿ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, only KPTCL ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ BWSSB ನವರು ಸಹ ರಸ್ತೆ ಅಗೆದಿಕ್ಕಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಏಕೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೆಷ್ಟುಂದಕ್ಕೂಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆ Co-ordination ಆಗಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಚೆ.ಜಾಜ್ರೀ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಇದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತ್ವಾರ್ಥಕ ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅಗೆಯದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದಶೀಲ್ಯವೂ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಕೆಲವೋಂದರಲ್ಲಿ ಸೋರಿಕೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಕೆಲವೋಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ತರಹ ಆದಾಗ BWSSB ನವರು ಅಗೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಈ Tender Sure ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಬರಿಕ್ಕೊಂಗ್ಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ, ಆ Tender Sure ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. BWSSB ನವರು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ pipelines ಗಳನ್ನು shift ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅವರು shift ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾವು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ tarring ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಅದು ಅದಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೂಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೋರತು. ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರಾಜಭವನದ ಹತ್ತಿರ ಅದು Tender Sure ರಸ್ತೆಯಲ್ಲ, ಅದರೂ ಸಹ BWSSB ನೀರು ಸೋರಿಕೆಯಾಯಿತು ಅಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು

ಅಗೆದು replacement ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Tender Sure ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೇರೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆಯಬೇಕಾದಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆದಮ್ಮೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ BWSSB ನವರು ಅವರ ಹಣದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು pipelines ಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರದೆ ಆದಂತಹ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿ ಇದೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರೆಗೂ ನಾವು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. Potholes ಗಳಾದರೆ ಒಂದು ಗಲಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ರಸ್ತೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಗಲಾಟ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು restore ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಜಿಗೌಡರೆ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾರ್ಣಿಕ್ ರವರದ್ದು.

ಚಕ್ಕಿಗುರುತ್ವಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3122 (ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾರ್ಣಿಕ್ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇದು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗ, ನಾನೂ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದರೆ ತಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಗೆಯುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಾಫುಣಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ, ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದೀಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ simple ಇರುವಂಥದ್ದು, ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ತಿಂಗಳಿಂದ್ರಿಯರಿಂದ ಬಾರಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬರೀ ಈ ರೀತಿ patch up ಮಾಡುವುದು Co-ordination ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಏನು? ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗೆಯುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರೋ?

(ಮುಂದು)

(745) 15.06.201 11.40 LL-KS(GR)

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣ್‌ಕೌ(ಮುಂದುವರೆದು)

ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ co-ordinate ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಘಟ್ಟಪಾತ್ರ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಅಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಘಟ್ಟಪಾತ್ರ³⁻⁴ ಸಲ ರಿಪೇರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಚರಂಡಿ ಅಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೇಬಲ್ ರವರು ಬಂದು ಅವರೂ ಸಹ ಅಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಳು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೆ ರಸ್ತೆ ಅಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಭಾಗ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಳ್ಳಿದ್ದುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದು ಹಳೆಯ ನಗರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರು. ಆದರೆ, ಯಾವ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪೂರ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದಾರೆ? ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿಯಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ, ಈಗ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಈಗಿರುವ ನಗರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಗರ ಹೇಗೆ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳಿಯ ಯೋಜನಾಬಧವಾಗಿ underground ಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಘಟ್ಟಪಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ, ಹಳೆಯದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು^{ಟ್ರಿಡಿ}: ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಬಳಿ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆ ಬವಣೆ, ವಾಹನ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಘಟ್ಟಪಾತ್ರನಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಧ್ಯ ರಸ್ತೆ ಅಗೆದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ಕತ್ತಲಾಗಿ ಬೆಳಗಾಗ್ನಾದೀರೋಳಗೆ ರಸ್ತೆಗೆ hump ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ಆ hump ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಘಟ್ಟಪಾತ್ರನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಿಟ್ಟು ಹಾಕಿ bricks ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ, ಆ ಘಟ್ಟಪಾತ್ರನ ಕಲ್ಲು ಸಹ ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಬೇಕೆಂದು underground passage ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು plan ಮಾಡುವುದು ಯಾರು ಮತ್ತು ಏತಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ? ಅವರ

ವಿರುದ್ಧ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ನಗರ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಯೋಜ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾರದ ಬಳಿ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಬಳಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜೆ.ಜಾಜ್ಞಾ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಾಚಿಗೌಡರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅನಿವಾಯವಾಗಿ ಕೆಲವೋಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಗೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Chief Secretary leadershipನಲ್ಲಿ Co-ordination Committee ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಜೊತೆಗೆ BBMP ಆಯುಕ್ತರಿಂದಲೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ Co-ordination Committee online ನಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ application ಹಾಕಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ? ಉತ್ತರವರಣೆಗೆ, ಕಂಪೇಗೌಡ ಬಡಾವಣೆ ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಸ್ಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೋಳಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕೆಲವೋಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದನ್ನು ಅನಿವಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬ್ರಿಜ್‌ಇಂಂಫಿ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಯೆಂದರೆ, “ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಂದರೆ Bangalore Water Supply and Sewerage Board ನವರು ಅದನ್ನು restore ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕೆ.ಪಿ.ಟಿ.ಸಿ.ಎಲ್. ನವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲಾಗಿ ನೀವೇ ಒಂದು Contractors ನ list ಮಾಡಿ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ technical knowledge ಇರುವಂಥ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಹೊಂದಿರುವಂತಹವರು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ restore ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ restore ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಒಂದು ಬಾರಿ pipeline ಹಾಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅದು set ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Pipeline ಹಾಳದ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ಮೇಲೆ concrete ಅಥವಾ tar ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು set ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ದುರಸ್ಥಿ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತೆ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು co-ordinate ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವೋಂದನ್ನು ನಾವು ಅನಿವಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲ, ಅದು

ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ restore ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಗಣೇಶ ಕಾರ್ಫೆಕ್ಸ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಕೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು underground duct ಹಾಕುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಪ್ಪಾಚಿಗೌಡರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. It can become a source of income to the BBMP. At least ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ duct ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ರಸ್ತೆ ಅಗೆಯುವಂತಹ ಕೆಲಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಾರವಾದರೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ source of income ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಡಾಫೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು separate duct ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್ರೋ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಗಣೇಶ ಕಾರ್ಫೆಕ್ಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಘಟ್ಟಾಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ? ಎಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ? ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ duct ಗಳನ್ನು provide ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, Church Street ಆಗಬಹುದು ಎಂ.ಜಿ. ಧೋಡ್ ಆಗಬಹುದು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಂಡರ್‌ಶ್ಲೋರ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ, ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ನಾವು duct ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಈ optic fibre cable ಹಾಕುವವರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅಗೆಯಲೇಬೇಕು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, cable operators ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಾಡುವಂತಹ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ duct ಕೊಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ಯು.ಜಿ.ಡಿ. ಮಾಡುವಂತಹ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪೈಪ್‌ಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಸೋಲಭ್ಯಾಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 3114
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಅಬ್ದುಲ್ ಜಬ್ಬಾರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಮ್ಮ weaker sections ಪರವಾಗಿ welcome ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರ್ ಮೊಕಾನಿಕ್‌ಗಳು, ಪ್ಲಂಬರ್ಗಳು, ಟ್ಯೂಲರಿಂಗ್ ಮಾಡುವವರು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಮೂಡುವವರು, ಮೋಟಾರ್ ರಿವೈಂಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಾವು ಕೌಶಲ್ಯತರಬೇತಿ ಹೊಟ್ಟೆ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗರೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಕ್ಷಳಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಫ್.ಸಿ. ಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಸಾಲ ಹೊಡಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಹೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊಟ್ಟೆಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದ್ದು ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಡುತ್ತಾರೆ? ಹೇಗೆ ಹೊಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು disciplines ಇರುತ್ತವೆ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯತ್ವಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಬರಬೇಕೆಂದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ, ಅದರಂತೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷವೇ ಅದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವರ್ಷಕೂಡ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಹೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 529 Job Roles ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದು National Skill Development Corporation (NSDC) ಯವರು ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಐದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು online ತರುವಾಗ ವ್ಯಾಪಕ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಂದ clarify ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕಂತಹ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಹೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರು ಒಟ್ಟು 73,501 ಜನ ಅಜ್ಞ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 5 ಲಕ್ಷದೊಳಗೆ ಶೇಕಡೆ 15 ರಷ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಐದು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ 15 ರಷ್ಟೆಂದರೆ, 75 ಸಾಮಿರ

ಆಗುತ್ತದೆ. 75 ಸಾವಿರ ಜನ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯೆಯಿರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಳಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಳಹಂತದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು, ಯಾರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕಂತಹವರು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಎಸಿ. ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಏನೂ ಓದದೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅಂತಹವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ಈಗ ಕೆಲವರು saloon ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಸಲೂನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಸುಷ್ಠುತಿ 529 Job Roles ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಿಚ್ಯು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 55 ಸಾವಿರ ವಿಚ್ಯುತಿಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, Driving License ಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಸಾಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ? ಯಾವುದಕ್ಕೆ demand ಇದೆ? ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯ skillಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ? ಆ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ನಾವು ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಈದ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಮೇಳಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶಗೆ ಮೇಳದಲ್ಲಿ captains of industries ಯವರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರಿಗೆ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸಪ್ರಾಗ್ರಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ, Karnataka Minorities Development Corporation Limited ನಿಂದ, Karnataka Backward Classes Development Corporation Limited ನಿಂದ ಅಥವಾ Karnataka Scheduled Castes/Scheduled Tribes Development Corporation ನಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉದ್ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕ-ಯುವತೀಯವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು skilled knowledge ಕೊಡಬೇಕನ್ನುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

(ಮುಂದು)

(746) 15.06.2017 11.50 ಎಲ್.ಎಂ-ಕೆಸ್. (ಚಿತ್ರಾ)

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ:3182
 (ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ಕವಟಿಗಿಮರ ಮಹಂತೇಶ ಮಲ್ಲಿಕಾಜ್ಞಾನ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಿಲಿಕಾನ್ ಸಿಟಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ-ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಹಾಡುಹಗಲೇ ಕೊಲೆಗಳಂತಹ ಗಂಭೀರ ಅಪರಾಧಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ‘ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅಪರಾಧಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣಾದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ’ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಮೂರಕ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸೆಬಂದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 2014, 2015, 2016 ಮತ್ತು 2017 ಮೇ ವರೆಗೆ 58,673 ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 20,056 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡವಾರು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಒಟ್ಟು 58,673 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 20,056 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಸಿಲಿಕಾನ್ ಸಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ ಅಪರಾಧಗಳು ಎನ್ನುವ ಒಗ್ಗೆ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೀಷೇಷ ವರದಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಂದಿತ್ತು. ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುವುದ್ದೀರ್ಘ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರ achievement ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪತ್ತೆಯಾಗದೆ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಪತ್ತೆಯಾಗದೆ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. 2014-15, 2015-16, 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಗರಾಳಿ ದಾಖಲಾದ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ಒಟ್ಟು ಕೊಲೆಯಾದ ಮುಖಿಂಡರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು, ರಾಜಕೀಯ ದೇವೇಷ ಹಾಗೂ ಕೋಮುವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕೊಲೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ಕೋಮುವಾದ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕತಿಮ್ಮೆಗೂಡ, ತಿರಮೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮತ್ತು ಆರ್.ರುದ್ರೇಶ್ ಎನ್ನುವ ಮೂರು ಜನ ಬಿಜ್ಞಪ್ತಿ ಕ್ಷಾಯ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಿಂಡರು ಇವರು. ಇವರ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿ ಏನು? ಇವತ್ತು ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ: ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ ಅನೇಕ category ಗಳು ಅಂದರೆ ಮರ್ಚರ್, ಡಿಕಾಯಿತಿ, ದರ್ಮಾಡೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ತಾವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಕೊಲೆಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಕೊಲೆಗಳಿಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮರ್ಚರ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. 2014 ರಲ್ಲಿ 217 ಹೊಲೆ ಕೇಸ್‌ಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 206 ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. 2015ರಲ್ಲಿ 176 ಕೇಸ್‌ಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 172 ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 2014ರಲ್ಲಿ 217 ಕೇಸ್‌ಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ, ಅದರೆ 2015ರಲ್ಲಿ 126 ಕೇಸ್‌ಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 2014ರ ನಂತರ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 2016ರಲ್ಲಿ 214 ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 198 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 2017(31-05-2017)ರವರೆಗೆ 100 ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, 97 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಮೊಲೀಸ್‌ನವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾವು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪರಾಧಗಳು ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಾವು ಓದಬಹುದು. Motor Vehicle theft 5059 ಕೇಸ್‌ಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ, Ordinary theft 3557 ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ತಾವು ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವು petty cases. Murder cases, theft cases ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಮೊಲೀಸ್‌ನವರ ವ್ಯಘಲ್ಯ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಕ್ಸ್ ವನ್ನು ಮೊಲೀಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಲೆಯಾಗಿದ್ದ ಎಂದಾಗ ಆದರೆ ಆಗಲಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಮೊಲೀಸರು ಸುಮ್ಭಾನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಅಪರಾಧಗಳು ಆದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗೂಂಡಾ ಶೈಲಿದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ನ್ನು register ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. Rowdy sheeter open ಮಾಡುತ್ತೀವೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಂದ್ರಿಕೆಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಹಿಂಕ್ ಹೊಯ್ಯಳ ವಾಹನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂಕ್ ಹೊಯ್ಯಳ ಗಸ್ತು ವಾಹನವು ಮಹಿಳೆಯರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ Mobile app ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ಆ mobile ನಲ್ಲಿ button press ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ control room ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು activate ಮಾಡಿ Pink

Hoysala ಅಥವಾ Ordinary Hoysala ದವರು ಹತ್ತು-ಹದಿನ್ಯೇದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಂಟ್ಲೋಲ್ ರೂಂ 100 ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ಯೆ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು. 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಕೂಡಾ 100 ಕ್ಕೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಇಸ್ಟೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ 3000 ಕರೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಕರೆಗೆ 4-5 ಸೆಕೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೊಲೀಸ್‌ನವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕರಣ ಎಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಈಗ ಅಧಿಕ್ಕೆ GPS ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕರೆ ಬಂತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಹೊಯ್ಯಳದವರು 15 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಯೋತ್ಸ್ವ ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೊಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೈಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಇಡೀ ಎಷ್ಟು ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ನಗರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಪರಾಧಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಜ್ಞಾನ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ floating population ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಇಲ್ಲಿ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮೂರು ಕೊಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಪ್ರಸಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಚಿಕ್ಕತಿಷ್ಣೆಗೊಡ ಎಂದು ಬಿಜೆಪಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ. It just happens. He is a BJP worker, ಅವರು ಬಿಜೆಪಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರದು ಏನೋ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಿಜೆಪಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅಷ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಜೆಪಿ ಯವರು ಎಂದೇ ಹೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದರಲ್ಲಿ 11 ಜನ accusedಗಳನ್ನು arrest ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾಂಕ: 19-06-2017ಕ್ಕೆ ಅದು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಜ್ಯೇಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು, ತಿರಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಕೇಸ್, ಇವರು ಬಿಜೆಪಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು. ಕೋಕಾ ಕಾಯಿದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಕಾಯಿದೆ ಇದು. ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಸ್‌ನ್ನು register ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. Karnataka Control of Organised Crime Act, 2000 ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಆ ಕಾಯಿದೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ

ಕೇಸೆನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೂಡಾ ವಿಚಾರಣೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. Arrest ಆದವರು ಈಗ ಜ್ಯೇಲನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ರುದ್ರೇಶ್ ಕೊಲೆ ಕೇಸು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಡಿಮಾಡಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಯಿತು. ಈ ಕೇಸೆನಲ್ಲಿ 4-5 ಜನರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ arrest ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈಗ ಜ್ಯೇಲನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

(747) 15.06.2017 / YL-GR /12.00

ಡಾ:ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಮುಂದು)

National Investigation Agency (NIA) ರವರು ಈ ಮೌಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳದವರು ಈ ಮೌಕದ್ದಮೆ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು we want to make it a safe city. ನಾವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಹಳವು ಮೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಬಹುದು. ವಾಹನದ ಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಸ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕವಟಗಿಮರ ಮಹಿಳೆಯ ಮಲ್ಲಿಕಾಚಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಟ್ಟು ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೇಮಕಾತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಉತ್ತಾ: ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, 2013ನೇ ಸಾಲಿನ ಹಿಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನೇಮಕಾತಿಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಾನ್ಸಿಟೇಬಲ್ಸ್‌ಗಳ ನೇಮಕಾತಿಯಾಗಲಿ, ಉಪ ನಿರೀಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. 2013ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ 2017ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೂರು ಸಾವಿರ ಕಾನ್ಸಿಟೇಬಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಉಪ ನಿರೀಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವೂ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ. 2018-19ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೂ ಸಹ

ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 5000 ಜನ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆಯೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಆಗದೇ ಇರುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಚಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3175
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಭಾಬು:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಸ್‌ಟೋನ್ (ಕ್ರೊಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಗರ) ನಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿರ್ಮೊಬಾನ ಆಟದ ಮೃದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿರ್ಮೊಬಾನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೋಟ್‌ಸ್ಟೋನ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ 4 ಎಕರೆ 21 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ 1 ಎಕರೆ 08 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಉಳಿದ 3 ಎಕರೆ 13 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ್ನು ಪಾಲಿಕೆಗೆ ವಾಪಸ್ತು ನೀಡುವಂತೆ ಆದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಮುಂದುವರೆದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ವೋಚಷ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೋರೆಯೂ ಸಹ ಹೋಗಿದ್ದು ಸರ್ವೋಚಷ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. 2008ರ ನಂತರ ಸದರ್ ಜಮೀನಿನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆಟದ ಮೃದಾನವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಂದು ಆದೇಶವಾಗಿದೆ. ತದನಂತರ ಬಿಬಿಎಂಪಿ ಆಯುಕ್ತರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಉಪ ಟೋಕಾಯುಕ್ತರವರು ಮತ್ತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೋರೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಟದ ಮೃದಾನವನ್ನು ಯಾರ್ಕಾರ್ಡೋ ಒಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕೆನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಬಹಳಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇವತ್ತು ಸರ್ವೋಚಷ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ನಮೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಬದಲು ಈಗಳೇ 1 ಎಕರೆ 08 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿರ್ಮೊಬಾನ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದಂತೆ 3 ಎಕರೆ 13 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆದನ್ನು ಆಟದ ಮೃದಾನವಾಗಿ, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೆನ ಜನರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಆಟದ ಮೃದಾನವಿಲ್ಲ. ದಯವಾಡಿ ಆಟದ ಮೃದಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಜಿರ್ಮೊಬಾನ ಆಟದ ಮೃದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಆರೋಪಗಳಿವೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಈ ಆಟದ ಮೃದಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದುರ್ಬಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಆರೋಪವು ಇದೆ. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ನೋಂದಾವಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿಮ್‌ಖಾನ್ ಆಟದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ 3 ಎಕರೆ 13 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಸುಮಾರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಹ ಜಮೀನಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಟದ ಮೈದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಜಾಚ್ರಾಂಕಾಂತ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಏಕರೆ ೨೧ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿಮ್‌ಖಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ೨೦೦೮ ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ೩೫೨೫ ಏಕರೆಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶೀಮಾನವಾಗಿದೆ. ದಿನಾಂಕ ೦೯-೧೦-೨೦೧೫ ರಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿಮ್‌ಖಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ, ೪ ಎಕರೆ ೨೧ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ೧ ಎಕರೆ ೦೪ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶೀಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಮೀತವಾಗಿ ರೂ.೧,೪೬,೩೬,೧೬೦/- ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದ್ರಿಯಾಗಿ ಶೀಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿಮ್‌ಖಾನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೊಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಾಲಯದ ಆದೇಶದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಇವರು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ೨೦೧೦ ರಿಂದ ೨೦೧೫ ರವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನುಬಧ್ವವಾಗಿ ಜಿಮ್‌ಖಾನ್ ಆಟದ ಮೈದಾನವನ್ನು ಕೆಂಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದಿನೂ ಹಿಂದಿನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೆಡವಿ ಆ ಜಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು. ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ಹೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಾಲಯದವರು ೧೨ ವಾರಗಳ ಕ್ರಾಂತಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವುದೇ ಶೀಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೨ ವಾರಗಳವರೆಗೂ ಸಮಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಶೀಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಬಾಬು:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಕ್ಲಬ್ 1935 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ 10 ವರ್ಷ, 20 ವರ್ಷ, 35 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ನಂತರ 1 ಎಕರೆ 08 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಜಿರ್ಮ್ ಖಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ತೆರೆದ ಜಾಗ (open place) ವನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬರಬಹುದೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಟದ ಮೃದಾನವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಳ ವರ್ಗದವರು, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 2008ಕ್ಕೆ ಅವರ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯವರು 1 ಎಕರೆ 8 ಗುಂಟೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದರ್ಜಕ್ಕೆ ಜಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆದೇಶ ಮಾಡಿದೆ. ಆನಂತರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದ್ವಿಷಯಿಂದ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೌಲ್ಯದ ಜ್ಞಾಪನನ್ನು ಯಾವುದೋ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಆ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ activities ಜನೋಪಯೋಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ. Recreation Club ಜೀಕು. ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ, ಅದಕ್ಕಿರುತ್ತಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗವನ್ನು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುತೇಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತೇವೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ವೇಳೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೋಟಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜೆ.ಜಾಜ್ರೋ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 12 ವಾರಗಳ ಕಾಲ ಶದೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಏನು

ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 2010 ರಿಂದ 2015 ರವರೆಗೂ ಕ್ಷಬ್ದವರ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯವರು plan sanction ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತರವುಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

**ಚಕ್ಕಿ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3137
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)**

ಶ್ರೀ ಮುಟ್ಟಣ್ಣಾಜಿಯಾಗಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಕೊಡುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇದು ಅಧಿಕ್ಕಾರ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಒದಗಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಏನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಹೆಸರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು. 2 ಡಿಜಿಟ್, 3 ಡಿಜಿಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಆಡ್ಯಾರ್ಟಿಫಿಲ್ಡಿದೆ. ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ವಿವರ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ 2010ನೇ ಸಾಲಿನ್ನಿಂತೆ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ರಾಜ್ಯದ ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ವೈದಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 361 ದಾಳಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ದಾಳಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವ ಅಕ್ರಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧ-1 ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

(ಮುಂದು)

(748) 15.06.2017 12.10 ಬಿಎಸ್‌ಡಿ-ಜಿಆರ್

ಶ್ರೀ ಮುಟ್ಟಣ್ಣಾಜಿಯಾಗಿದೆ (ಮುಂದು)

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾದ್ದಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ‘B’ Report, and ‘C’ Report ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು particular ಆಗಿ ಇದುವರೆಗೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಯಾರಾರು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹಾಗೂ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ

ಕ್ಯೇಗೊಂಡಿದೆ? ಅವರು ಕೋಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವುದು that is different. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರೂ ಕೋಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದು. ನಾನು ಕೋಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತ್ರೈಮು ಕ್ಯೇಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು very particular ಆಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮಾಡಿರುವ ಅಕ್ರಮಗಳು ಸಾಬೀತಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ತ್ರೈಮು ಕ್ಯೇಗೊಳ್ಳಿದರಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳೇನು? (ಎವರ ನೀಡುವುದು) ಇಂಬು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶಕರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲ್ಲಿದೆ ಅವುವಹಾರಗಳ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಿಆಸ್‌ಎಎಸ್ 838 ಎಸ್‌ಎಎಸ್ 2013, ದಿಂದಾಂಕ 19/06/2015ರಷ್ಟುಯ ಕನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಅಧಿನಿಯಮ, 1984ರ ಕಲಂ 7(2)ಎ ರದಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಹೆಚ್ಚಿನ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. What he want? Specially what he wants?

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾ: - ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: - ಅವರ ಹತ್ತಿರ ದಾಖಿಲೆ ಇದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿ.

• **ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾ: -** ಈ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: - ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, Director of Technical Education ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣಿ:- ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಒಂದು ದೂರು ದಾಖಿಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೂ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಎಷ್ಟು ರ್ಯೈಂಡ್ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟಿಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದು, ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ರಮ ನಡೆಸಿರುವುದು ಸಾಬಿತಾಗಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 361 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 4 cases acquit ಆಗಿದ್ದು, ಉಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಕ್ಕೆ Charge Sheet ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವಕ್ಕೆ Charge Sheet ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. Charge Sheet ಹಾಕಬೇಕಾದ ವಿಡಿಚಿಟ್ಟ ನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆ Trial ಆಗಿ conviction ಮಾಡಿದರೆ ..... Acquit ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತು. 4 ಕೇಸೋಗಳು acquit ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? Conviction ಆದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ conviction ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ! They are all pending before the Court. ಅವು Trial ನ್ಯಾಲಿಂಗ್, ಇನ್ನು evidence, argument ಎಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೋಟ್ಟಾಗೆ ಹೋದಾಗ ಹೇಗೆ ಎಣಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯಫೋನ್,

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೇಳಲಿ, ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಆಶುರವಾಗಿದ್ದಾರೆ? Conviction ಆಗಬೇಕು. ಕೋಟ್ಟಾನಲ್ಲಿ Charge Sheet ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ �Prosecutor ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, Witness Cross-examination, evidence ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೋಟ್ಟಾನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿನಿಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Adjournment ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನೇನೋ ಆಗಿ ಡಿಲೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊಲೆ ಕೇಸೋಗಳೇ ಐದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ಲಾಯರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೊಂದು civil case 40-50 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆದರೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗದಂತಹವು ಇವೆ. ಕೆಲವು ಲಾಯರ್ಗಳು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು, ಡಿಲೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ expert ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಬ್ಬರು ಲಾಯರ್ಗಳಿದ್ದು, ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪೀಲು ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಅಜ್ಞಾದಾರರು

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಹೇಳುವವರಿದ್ದರು. ಆಗ ‘ನೋಡಪ್ಪ, ಅಲ್ಲಿಬ್ಬರು ಲಾಯರ್ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೋಗಿ’ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ರೀತಿ ಡಿಲೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅವು ‘B’ Report, ಅಥವಾ ‘C’ Report ಗಳಲ್ಲ, Charge Sheet means Charge Sheet. Charge Sheet ಅನ್ನು evidence ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ‘B’ Report ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. Evidence ಇದ್ದ ಚಾರ್ಚ್ ಸೀಟ್ ಕೆಲವು ಕೇಸಾಗಳು trial ನಲ್ಲಿ ಇವೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು process ನಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು investigation ನಲ್ಲಿದ್ದು, ಎಲ್ಲವೂ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವೇ ಬಂಧುತ್ವ.

ಇನ್ನು Director of Technical Education ಮೇಲೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ‘Redesignation of Assistant Professors as Associate Professors in DTE and giving them revised pay scale from the date of their original appointment ಎಂದು complaint ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೋಗಿದ್ದು, ತನಿಬೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು charge ಎನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ‘Purchase of equipments by the DTE during 2009-10, 2010-11 and 2011-12 for Solar Lights, Street Lights, ARM Lab Equipments, Electrical Air Purifiers, Speed Controller of Motors and e-biometrics without calling for tenders’ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಫ್ಟ್‌ಟಾಗಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ‘Recruitment against teaching posts in VTU in violation of the Government Order’ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರಿಂದ ಕೊಟ್ಟ report ಮೇಲೆ we will take action.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಡು – ನಾನು simple ಆಗಿ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ decision ಬರಲಿ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗದ ತನಿಬೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಹವರುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ಕ್ಯೂಗೊಳಿ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಧಿರ್ಪೆದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ಕ್ಯೂಗೊಂಡಿದೆ? ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕ್ಯೂಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಾಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಒಂದೂ ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಹಿತಿ

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಕೊಡಿ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಮಾಹಿತಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದೇನಿದು?

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾರೆ: ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗದಿಂದ ತನಿಖೆ ಆಗಿ already report submit ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, DTE ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾರೆ: ಹೋದು ಸಾರ್.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, let him give that. ಕೊಡಿ. Please send it.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾರೆ: ಅವರು ಒಂದು 9 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ, he is not eligible. ಅವರು eligible ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, appointment ಅನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ? ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ‘Ineligible’ ಆದವರನ್ನು appoint ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾರೆ: 9 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಡ್ಡಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ: ನಮ್ಮು ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾರೆ: ಈಗ ಕ್ರಿಷ್ಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, appoint ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಾರೆ: ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾರ್.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯಾ: ಇದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ (ಪದವೀಧರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನಗೆ ಒಂದು clarification ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನಲಾದ ಅವೃವಹಾರಗಳ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಸಿಆಸ್‌ಎಂಎಂ 838 ಎಸ್‌ಎಎಸ್ 2013ರಂತೆ ಸಾಬೀತಾದ ಮೇಲೆ ಕೋಟ್‌ಗೆ

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕರಣ ಸಾಬೀತಾದ ಮೇಲೆ ಕೋಟ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಸಾಬೀತಾದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೋಟ್‌ಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಅದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, Law ಓದಿಲ್ಲ. ಅನುಭವ ಬೇರೆ, Law ಓದಿರುವುದು ಬೇರೆ. ಅವರು ಕೋಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ argument ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡಃ- ಸಾಬೀತಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಾನವರು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಬೀತಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಯಾರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವುವಹಾರ ಮಾಡಿರುವವರ ಹಾಗೂ ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇರುವವರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಬಹುದಲ್ಲವೇ? Hon'ble Member got his answer. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಅವರ ಪ್ರತ್ಯೇ ಒಹಳ ಇವೆ. ಈ DTE ‘ineligible’ ಇದ್ದಾನೆ, ಇವರಿಗೆ direct ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬ್ರಿಹತ್ತಿಗೆ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡೋಣ. ಈ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

(ಮುಂದು)

(749) 15-06-2017 SK-MD 12.20

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3151
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ವಿಜಯ್ ಸಿಂಗ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದರ್ ನಗರದ ಒಳಜರಂಡಿಯ ಕೆಲಸ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ

ಮುಗಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಸಹ ಕಳಪೆ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದರಡು ಭಾರಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಹದಗೆಟ್ಟಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೀದರ್ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ಮಿಷನರ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಸಿಸೆಟೆಂಟ್ ಕರ್ಮಿಷನರ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ incharge ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಬಿ.ಶಿಂಘೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ KUIDFC (Karnataka Urban Infrastructure Development & Finance Corporation Limited) ವರ್ತಿಯಿಂದ ಒಳಚರಂಡಿ ಯೋಜನೆ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಕೇಜ್‌ಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಭಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಕೇಜ್ ನಂ.1 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 90 ಭಾಗ ಮುಗಿದಿದೆ. ಪ್ರಾಕೇಜ್ ನಂ.2 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 91 ಭಾಗ ಮುಗಿದಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಕ್ಷೇಪ್ತ ಮಾಡುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಷ್ಟರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ compromise ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕ್ರಿಯೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ 30 ರೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ್ ರಾಘು ಮಲ್ಹಾರ್ ಮಾರ್ತಿ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಳೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ವಾಹನವು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೈಕಲ್ ಸಹ ಕ್ರಿಯೆ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯದ ತುಳಿಕನ್ನು ನಾನು ತಂದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳು ಮೂರ್ತಿ ಕೆಸರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಬಿ.ಶಿಂಘೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗಡೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂತಹ ಕಾಮಗಾರಿ. ಈ ಒಳಚರಂಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ restore ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಅನೇಕ

ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಷ್ಟು ತೀಷ್ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು restoration ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಖಂಡೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರ್ ಇಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕಮಿಷನರ್ನು ನೇಮಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ್ ರಾವ್ ಮಲ್ಹಾರ್‌ಮಾರೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಎಂಬ ಇಲ್ಲ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಧನ್ಯವಾದಗಳು, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡರೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜೆ. ಜಾಜ್ರೋ(ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಗರ ಯೋಜನಾ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇದು 1976 ಕ್ಷಯಿಸಿ 1999ರಲ್ಲಿ repeal ಆಯಿತು. 2004 ರಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ ಆದೇಶ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಇದರ ಸಂಪರ್ಕ ವಿವರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ಕ್ರಿಪಸಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

**ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3128
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)**

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಪ್ರಸನ್ನ ಕುಮಾರ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು

6,000 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದಾಗೆ. ಆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇವತ್ತು ಆರೋಟಸಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಹದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರದ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರೆಗಳಿಗೆ ರೋಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ರೋಗಿ ಹೋದರೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಥಿತಿ. ರೋಗಿಗೆ ಅರ್ಥ ಕಾಯಿಲೆ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಬ್ಬೇರಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಗಳ ಮುಂದೆ ಜನರು ನೋಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಶಾರವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು 2,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾತ್ರ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಸುಮಾರು 6,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್ ರವರು ಒಳ್ಳಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬರಿ ಸುಮಾರು 2004 ಮಾತ್ರ ನಾಮ ಫಲಕಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಮಂಡಳ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಾಕಬೇಕು ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಳ ಪಂಚಾಯಿತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ನೂರು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಜನರು ಅಲೆಯಿಬ್ಬಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಬರಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಷ್ಟ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಇವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನ್ಯಾನೆತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆರೋಪವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರುದ್ರಪ್ಪ ಆರ್. ಲಮಾಣ (ಮುಜರಾಯಿ ಸಚಿವರು):- ಹೌದು ಹೌದು

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ:– ಅಲ್ಲಾ ಇವರ ಆರೋಪಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಆಗಬಹುದು ಅಲ್ಲವೇ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:– ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಶ್ರೀ ಅಮರನಾಥ ಪಾಟೀಲ್:– ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಈ ವರ್ಷ ಇವುಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವಿಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ:– ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವಿಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಂದಾಜಿ ಕೊಡೋಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ವಿಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಹೇಳವುದರಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನೀವು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು, ಸ್ವಜ್ಞ ಭಾರತ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ:– ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಾದ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಎಷ್ಟು ವಿಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೇಟ್‌ಲೋಲ್ ಬಂಕ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ‘ಉಜ್ಜಲ’ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತಾರ್ಥಕರಣನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

**ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3090
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)**

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಫೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಕಡತಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಅಥವಾ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಜಡ್ಜ ಗಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಕಡತದ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸಕಾಲ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ....

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು):- ನಿಮ್ಮ ಸಾಫಿನಿಂದ ಕೇಳಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ:

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ:- ಬಹಳ ಆಸೆ ಪಡಬೇಡಿ. ನಾನು ಮನ: ಅದೇ ಸ್ವಾನ್ವಯಂಕೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಸಾರ್. ಇವತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸ್ವಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿತಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಧಿಕೃತ. ನಿಮಗೆ ಅನುಮಾನಗಳು ಬೇಡ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ. ಮಾಪ್ಯಾಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಸಕಾಲ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಕಾಲ ಸೇವೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಸಕಾಲ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿಯೋಳಗೆ ಸೇವೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೂಸ್ಕರ ಮೇಲ್ನವಿ ಮಾಡಿದ್ದಿತಹ 42,000 ಅರ್ಜಿಗಳು ಹಾಗಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಕಾಲ ಸೇವೆಯಾದಿಕ್ಕಿಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತಪ್ಪು ತೀವ್ರವಾದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಗ್ರಹವಾಗಿದೆ.

(ಮುಂದು)

(750) 15.06.2017 12.30 HV-MD

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜಾರಿ(ಮುಂದುವರೆದದ್ದು)

ಸನ್ಯಾಸಾಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಮುಧಾರ್ಯ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ, ಸಕಾಲ ಇವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 100 ಮುಟಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ‘ಸಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಂತೆ ಸಕಾಲ ಯೋಜನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇ-ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ‘ಇ-ಆರ್ಥಿಕ್ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ದತ್ತ ಕೇಂದ್ರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರಕ ಇ-ಮೇಲ್ ಬಡಿಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ತಂತ್ರಾಂಶದ ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿಡ್ಡಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2000 ಕಡತಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಾಖಲೆಗಳು ಇ-ತಂತ್ರಾಂಶಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಕೆ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆ ದಾಖಲೆಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆ ನಾವ್ಯಾಂತರ್ಜಾ-ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮೆಲ್ಲಿರು ನಿರ್ಧಾನಗತಿ ಏಕೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, 2016-17ನೇ ಸಾಲಿನ ಇ-ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೇಸ್ಟ್‌ಲೈಟ್‌ದ್ವೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸೂಕ್ತಾಲವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮತ್ತು ಸಚಿವಾಲಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾತಿನ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಇ-ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇ-ಆಡಳಿತ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ‘ಸರ್ಕಾರ’ ಮತ್ತು ‘ಇ-ಆರ್ಥಿಕ್’ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಕಡತಗಳು ಬೇಗ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭೂಪ್ರಾಚಾರ ಮುಕ್ತವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂಪ್ರಾಚಾರ ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ಹಣವನ್ನು ಲಂಚದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವಿಳಂಬ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸಹ ಭೂಪ್ರಾಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು

ಕಡತಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಸಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಾಷ್ಟಾಚಾರವಾಗಿದೆ. ಕಡತಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ‘ಸರ್ಕಾಲ’ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 63 ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ 765 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ‘ಸರ್ಕಾಲ’ ಯೋಜನೆಯಡಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ‘ಸರ್ಕಾಲ’ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ‘ಸರ್ಕಾರಿ ಕಭೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಕಡತ ವಿಲೇವಾರಿ ಅಥೀ ವಿಳಂಬವಾಗಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಜಡ್ಜಗಟ್ಟಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ’ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಜಡ್ಜಗಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೊಚಾರಿ:- ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದು ಆಡಳಿತ ಜಡ್ಜಗಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಫರಿಯಾಗಿ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ:- ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಜಡ್ಜಗಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಜಡ್ಜಗಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಡತಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಬಾರದು ಉಂಟುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ‘ಸರ್ಕಾಲ’ ಮತ್ತು ‘ಇ-ಆಫೀಸ್’ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬುಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ಕಡತಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ‘ಇ-ಆಫೀಸ್’ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 10 ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಉಳಿದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ‘ಸರ್ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನಾಲ್ಯಿ’ ಮತ್ತು ಸಚಿವಾಲಯದ ಕಡೆಗೆ ಹೊಂಡೋಯತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಕಭೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಫ್ಸ್‌ಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸಚಿವಾಲ್ಯಾಯಿತ್ವಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೊಜಾರಿ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇ-ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೊಜಾರಿ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ 100 ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಇ-ಆಡಳಿತದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸೇವೆಗಳು ಆದಮ್ಮ ಶೀಫ್ರವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿರುವಂತಾಗಬೇಕು, ಕಡತಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಭೂಪ್ರಾಚಾರ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಯೋತ್ಸವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ:3106
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪ ತೆಜ್ಜ್ಞಾರ್ಥಿ:- ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಹುಬ್ಬಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಕೆ ಒಡೆತನದ ಒಟ್ಟು 2,718 ಜಾಗಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಭೂಬಾಡಿಗೆಯ್ದುವ್ವೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವೇ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಆದೇಶ ಮಾಡಿಕ್ಕೊಂಡು ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಭೂಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಹಾಗೂ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾನವನಕ್ಕೆಂದು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅನೇಕ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹುಬ್ಬಳಿಯ ನವನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಉದ್ದಾನವನ, ಶಿರೂರೂ ಪಾರ್ಕ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಂತಹ ಉದ್ದಾನವನ ಮತ್ತು ರಾಜಧಾನಿ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರೀನ್

ಗಾರ್ಡನ್‌ಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅತಿಕ್ರಮಣಕಾರರನ್ನು ಸಹ ತೆರವುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಸನ್ಯಾಸ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯದ 8 ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರುವಂತಹ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಕಟ್ಟಡ ಹಾಗೂ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು 30 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ‘ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತ್ರಾಂತರಿಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಮಿತಿ’ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ‘ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ನಗರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಮೂರ್ಖ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಸಿ.ಎ.ಜಿ. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಿ.ಎ.ಜಿ. ವರದಿ ಬಂದ ನಾಳೆತರವೂ ಪಾಲಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಥ್ಯಾಗಿ ಮನೋಹರ್ ತಹಸೀಲ್‌ರಾರವರ ನೇತ್ಯತ್ವದ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ನಾನ್ಯಾಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು, ‘ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ‘ಭೂಬಾಡಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ 319 ಜಾಗಗಳ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೂರ್ಖಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದೇ ಜಾಗಗಳು ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮನೋಹರ್ ತಹಸೀಲ್‌ರಾರವರ ನೇತ್ಯತ್ವದ ಸಮಿತಿ ‘ಇಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣಾಂತರಿಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ’ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕ್ರಿ.ರೋಷನ್ ಬೇಗ್:- ಸನ್ಯಾಸ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಗಳು ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನು ಲೀಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಶ್ಲಾಷ್ಟಾ ಜಾಗ ಎಷ್ಟಿದೆ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಗಳು ಯಾವಯಾವ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 1025 ಶ್ಲಾಷ್ಟಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಸಿ.ಎ.ಜಿ. ವರದಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಮನೋಹರ್ ತಹಸಿಲ್ಲಾರ್‌ರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿರುವ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಜಣೆದಾರರು ಇಲ್ಲ. ಮೋಜಣೆದಾರರನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕಂಡಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಮುಂದು)

(751) 15.06.17, 12.40, TCH/AK

ಶ್ರೀ ಆರ್.ರೋಷನ್‌ಚೇಗ್ (ಮುಂದು)

ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗಗಳು ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಿಲಾಗುವದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ವಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಉದ್ಯಾನವನ ಮತ್ತು ಖಾಲೀ ಜಾಗಗಳು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಅಷ್ಟಿಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ, ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 100 ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು 999 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ lease ಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 700 ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು private individuals ಗೆ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯವರು ಸರ್ಕಾರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ, ತಕ್ಣಣವೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಆಶ್ವಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪದೀಪ್ ಶೆಟ್ಟರ್‌:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಒಂದು ಹೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಈ 21ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ತಾವು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿರುವ ಜ್ಞಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ರೋಷನ್‌ಚೇಗ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, 21ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಭೆಗೆ ತಾವೂ ಬನ್ನಿ ನಾವೇಲ್ಲಾ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ಚುಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 3139
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದು, ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯವರು ಮೂಡಿಗೆರೆ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿ ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಒತ್ತಡ ಹೇರಿದರೆ, ಆ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ನೀವು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೊಳಜೆ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕರು ಮತ್ತು ವೆಟ್‌ವೆಲ್ಸ್, ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಇದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯಾಧಿಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಾವು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಾದಿ ಮೂಡಿಗೆರೆ ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಅವುಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ನೀವು ಒಂದಮ್ಮೆ ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ರೋಚನ್ ಬೇಗ್:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ UGD (Underground Drainage) ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಳೇ ಒಂದು D.P.R. (Detailed Project Report) ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ, ಬೋಡ್‌ನವರು ಡಿ.ಪಿ.ಆರ್. ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2300 ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್ಸ್, sewerage lines, 100 MLD STP ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆಯವರಿಗೆ ಆಶ್ವಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಭಾವ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೆಲಸವನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಳೇ ಡಿ.ಪಿ.ಆರ್. ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದೆ. UGD ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

**ಚುಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 2362
(ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ)**

ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ್ ಸುಭುಮಣಿ ಎಂ.ಪಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಲಿಖಿತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದು 2006ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟರುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಕುಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ, ಆ ಕುಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಗಡಿ ಭಾಗ, ಸಿ.ಸಿ ಟಿಪಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಿ.ಸಿ.ಟಿಪಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎರಡು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ Tolpatti ಇದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಗಡಿ ಭಾಗ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಜಾಜ್‌ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಿ.ಸಿ.ಟಿಪಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೇರಳದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥವರು, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಲಿಕ್ಷ್ಕರ್ ಶಾಪ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಕುಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ರೇವೆನ್ಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ, ಅವರು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೀಮುಗಳು ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಜೀರ್ಣ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥವರ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಿಲೀಸಿದವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾತ್ಮೋರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹಬರು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಜೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿನ ಉಪ ನಿರೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊಲೀಸ್ ನವರು ಅಲ್ಲಿ ಗಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮೊಲೀಸ್ ನವರು ಗಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ನವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೆರ್ಪೆ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ॥ ಜಿಷ್ಟರಮೇಶ್ವರ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕೊಡಗಿನ ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟಿ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣ ಕೂಡ ಇದೆ. ಒಂದು ಭಾರಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಖಿದ್ದಾಗಿ surprise visit ನೀಡಿದ್ದೇನು. ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣ ಆ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೇಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣಯ ಒಳಗಡೆ ಮತ್ತು ತಾಣಯ ಹೊರಗಡೆ ಕೂಡ ಆ ರಸ್ತೆಗೆ ಯಾವ ವಾಹನಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬರುತ್ತವೆಂದು ನೋಡಿ regulate ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸಿ.ಸಿ.ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಆ ತಾಣಯ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಎರಡು ಕಿ.ಮೀ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಜನನಿಬಿಡ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅದರಲ್ಲಿ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ದಿನಾಂಕ: 04.07.2006ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಕೇರಳದಿಂದ ಈ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸುರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 11 ಜನರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಮಾರು 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ದಂಡ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕರಣ ಕೂಡ ಮುಗಿದಿರುತ್ತದೆ. 2006 ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಂತಹ ಫಟನೆಗಳು ಯಾವುದೂ ವರದಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದೇ ಬಾರಿ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಿಲಿಸಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ನಂತರ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, 2015–16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಂತಹ ಫಟನೆ ಆಗಿ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಒಂದು ಹರಡಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2015ರಲ್ಲಿಹಾಗೂ 2016 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು (contaminated diseases) ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲವೇ? ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಮೊಲೀಸರಿಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುಗಳುಪೂರುಂದಾಗ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀತಿಹದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ್ ಸುಭುಮಣಿ ಎಂಪ್ರೈ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆದ ಪಿ.ಡಿ.ಎ. ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಿ.ಡಿ.ಎ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಜೆಯಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಿಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ದೂರು ಒಂದಿಧ್ವರಿಂದ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನ್ನು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಷ್ಟೆ ಜೀವನಿಂದ ಸಣ್ಣಮಟ್ಟ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟಿನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನ್ನು.

ಡಾ॥ ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ:– ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, 2006 ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಆ ತರಹದ ಫಟನೆಗಳು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಫಟನೆಗಳೇನಾದರೂ ನಡೆದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ದೂರು ಒಂದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ್ ಸುಭುಮಣಿ ಎಂ.ಪಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಶಿಂದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, “ಅವರೆಲ್ಲ ರಾತ್ಮೋರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಸುರಿದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.” ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ॥ ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯರೆ, ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ^{೧೩} ೧೩ ಜನ ಮೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ವೇಬಲ್‌ಗಳು, ೪ ಜನ ಎ.ಎಸ್.ಆ.ಗಳು, ೮ ಜನ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ವೇಬಲ್‌ಗಳ್ಳು^{ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ನಿರೀಕ್ಷಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೇರಳ ಬಾಣರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಇಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಣಯ್ಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.}

ಶ್ರೀ ಸುನೀಲ್ ಸುಭುಮಣಿ ಎಂ.ಪಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ “ಹುಟ್ಟ ಕೇರಳದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ-ಆಕ್ಷೋಶ” ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. “ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾತ್ಮೋರಾತ್ರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಡಾ॥ ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಸಾಂಕ್ರಾನಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲಾಗೆ ವ್ಯಾಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಮೊಲೀಸ್ ತಾಣಗೆ ಒಂದು ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ದೂರನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತಹದ್ದು ಏನೇ ದೂರಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈಗ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿದೆ.

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಆ) ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಉತ್ತರಗಳು

ಡಾ॥ ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್, (ಸಭಾ ನಾಯಕರು):— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಿನಾಂಕ: 15ನೇ ಜೂನ್ 2017 ಸಮಾಹ-IVರ ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸುವ ಒಟ್ಟು 119 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, 37 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

(ಮುಂದು)

(752) 15.6.2017 12.50 ಐಕೆ:ವಿಕೆ

2. ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪಣಿ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಚಿವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು

ಅ) ಎಂಜೋಸಲ್ವಾನ್ ಕ್ರೀನಿಷ್ಟ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೌಲ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೀವಧಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಡಾ: ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ(ಸಭಾನಾಯಕರು):— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ದಿನಾಂಕ 09.06.2017ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೋಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ಸುಮಾಜಾರಿಯವರು ಶಾನ್ಯವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಲಿಖಿತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

ಆ) ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಡಿ ಮಾರ್ಪಣದೇ ಇರುವ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ಬಿಜಡಿ ವ್ಯಾಪಂಗ ಮಾಡಲು ಮೊಣಿ ವೇತನ ಸಹಿತ ರಚಿ ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಡಾ॥ ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ(ಸಭಾನಾಯಕರು):— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ದಿನಾಂಕ 14.06.2017ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಟಿ.ಶ್ರೀಕಂಠೇಗೌಡರವರು ಶೊನ್ಯಾವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ)

3. ಸಭಾಪತಿಯವರ ಅಪ್ಪಣಿ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ವಿಷಯಗಳು

- ಅ) ಸುಳ್ಳಿ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ಆಯ್ದುಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.
- - - -

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಸ್.ಎರಂಜ್ಯ(ವಿಧಾನಸಭೆಯಿಂದ ಆಯ್ದುಯಾದವರು) ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯಾಧಕೀಯ ಸಚಿವರ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದಶೀಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸುಳ್ಳಿ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕನಾರ್ಟಕ ಟೋಕನೇವಾ ಆಯೋಗ್‌ನ್ನೆಡೆಸಿದ 1999ರ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮೊಬೈಲ್‌ನರ್ ಮುದ್ದಗೆ ಆಯ್ದುಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಂಗಪ್ಪನವರ ಶ್ರೀ ದಾಖಿಲಾತಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ತಂದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಾತಿ ಕಾಲಂನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಎಂದ್ರೂಪನಮೂದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಗಣಿಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ 2 ಎ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದ್ರಿಂದ ವರ್ಗಗಳ ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದಿನಾಂಕ 23.1.2006ರಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಶ್ರೀಧೃತೀಯಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ನನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಇವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದು, ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಛವಾಯಾಲಯವು ರಿಝ್ ಪೆಟಿಷನ್ ನಂ. 1449/2006ರಂತೆ ದಿನಾಂಕ 13.6.2017ರಂದು ಮೇಲ್ನನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ್ದು, ಸದರಿಯವರ ಅಜ್ಞಾನಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಧಕೀಯ ಸಚಿವರ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದಶೀಯಾಗಿರುವ ಕೆ.ಎ.ಎಸ್(ಹಿರಿಯ ಶ್ರೀಣಿ), ಇವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸೇವೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆಯೋ, ಯಾರು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಜಾಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋರುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ:ಚಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್‌(ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಂತರ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ) ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

- - -

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಬಾಬು(ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಕೇತ್ತಿ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಕನಾರ್ಕಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ನಡೆದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೀಕಡಾವಾರು ಫಲಿತಾಂಶ ಹಂತಿವಾಗಿಷ್ಟುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿಯಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ನಿದೇಶಕರ ವಿಫಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಒಂಭತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೇಗಣಡಿ ಮಾಡುವ ನಿಯಮವು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರೇ ವೀಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪ್ರೌಢನದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಘಳ್ಯತೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಇಳಿಕೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಫಲಿತಾಂಶ ಇಳಿಕೆಗೆ ನೈಜ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿತಾಂಶದ ಹಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿಯ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಕ್ಕೇತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳ ಅನುದಾನಗಳಿಗೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರೌಢನಿಸಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕನಾರ್ಕಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಬರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದೀರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯರ ವಿಷಯವಾರು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಹಚ್ಚಿನ ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದೀರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಬಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ತನ್ನೀರ್ ಸೇರ್ (ಪ್ರಾಧಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇ) ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೋರಗುತ್ತಿಗೆ ನೋಕರರನ್ನು ಖಾಯಂಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

- - - -

ಶ್ರೀ ಎನ್.ಅಪ್ಪಜಿಗೌಡ(ಸಫ್ಲೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):-ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಯವರು, ಅಡುಗೆ ಸಹಾಯಕರು, ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಾರರು, ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಜವಾನರು ಮೊದಲಾದ ಇ ಗ್ರಾಮ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಘೂರ್ಣಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇತನ ಪಡೆದು ಹೋರಗುತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಡ ನೋಕರರು ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ “ಇ” ಗ್ರಾಮ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೋಕರಿಗೆ ಅಜ್ಞಯನ್ನು ಸಹ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಹಂತೆ ಇಲ್ಲದೇ ವಂಚಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಶಾಸಕರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬೇದ ಮರೆತ್ತುವೀರೋಧಿಸಿದಾಗ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ಒಷಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೆ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದಿನಾಂಕ 13.6.2017 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಹೋರಗುತ್ತಿಗೆ ‘ಇ’ ಗ್ರಾಮ ನೋಕರರು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮೂಹಿಕ ಧರಣೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯಾಸರ್ಕಾರದ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೋರಗುತ್ತಿಗೆ ನೋಕರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಖಾಯಂಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋರಗುತ್ತಿಗೆಯ ನೋಕರಿಗೆ ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇತನ, ಪಿ.ಎಪ್‌., ಇ.ಎಸ್.ಎ., ರಜಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ: ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ್ (ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ) ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ (108) ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆಯ 674 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು
ಜಿ.ವಿ.ಕೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವ ಬಗೆ.

ಶ್ರೀ ಒಸನಗೌಡ ಆರ್.ಪಾಟೀಲ್ (ಯತ್ನಾಳ್) (ಖಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ (108) ಆಂಬ್ಯುಲೆನ್ಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ದಿನಾಂಕ 25.1.2016ರಂದು ವಿವಿಧ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಂದೇರಿಸುವಂತೆ 3 ತಿಂಗಳಿಂದ ನಿರಂತವಾಗಿ ಮುಷ್ಣರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ 674 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಜಿ.ವಿ.ಕೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್.ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ರವರು ದಿನಾಂಕ 16.1.2016ರಂದು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳ ಸಮೂಲಿದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮಾಡಿ ವೇತನ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಜಾಗೊಂಡ 674 ನೌಕರರಿಗೆ ಮನ್ಯ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದರ್ಥಕ್ಕೆ ಇದಾದ ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯುಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಭೋದ್ಯಾಯಾದವೋರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 23.2.2017 ಹಾಗೂ 25.5.2017ರಂದು ಎರಡು ಬಾರಿ ಜಿ.ವಿ.ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರ ಜೊತೆ ಸಭೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 28 ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಓ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, 674 ನೌಕರರ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈದೇರಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 674 ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಗಂಭೀರ ಆರೋಪಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಫ್ರಿನ್ಸ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವರದಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸದರಿ ನೌಕರರನ್ನು ದಿನಾಂಕ 10.5.2017ರ ಒಳಗಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಜಿ.ವಿ.ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂದಿಸದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 16.5.2017ರಂದು ಮತ್ತೆ ಜಿ.ವಿ.ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 674 ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ಕಾಡ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಗೌರವ ನೀಡಿದೇ 674 ನೌಕರರನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಸದರಿ 674 ನೌಕರರು ಕೂಡ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬದವರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸದರಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ಥಿತಿ ಶುಂಭಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಕವಚ (108) ಅಂಬ್ಯಳೆನ್ಸ್ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ 674 ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಶೀಪ್ತವಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಜಿ.ಎ.ಕೆ. ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಟ್ಟನಿಟ್ಟಿನ ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ: ಜಿ.ಪರಮೇಶ್ವರ(ಸಭಾನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಶೂನ್ಯವೇಳೆ ಮುಕಾಯಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯ ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲುಗುವುದು.

4. ನಿಜಾಯ

“ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಸಭಾಪತಿ ಸಾಫಾನದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು”

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದಿನಾಂಕ 30.5.2017ರಂದು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ, ಶರಣಪ್ಪ ಮಟ್ಟೂರ್, ಕೆ.ಸಿ.ಕೋಂಡಯ್ಯ, ಕೆ. ಅಬ್ದುಲ್ಲಾಹ್ ಜಬ್ಬಾರ್, ಎಂ.ಎ.ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ, ಆರ್.ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್.ಎಂ.ರೇವಣ್ಣ ಅವರುಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ನಿಜಾಯದ ಸೂಚನೆಗೆ ದಿನಾಂಕ 13.6.2017ರಂದು ಸದನವು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ, “ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಸಭಾಪತಿ ಸಾಫಾನದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು” ಎಂಬ ನಿಜಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹಾಕುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

(ಮುಂದು)

(753)15-6-2017 MM-RN 1.00

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಯಾರು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಉಗ್ರಪ್ಪ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪರವರೆ, ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಖ್ಮಿತ್ರೇಯ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ there must be charges. ಭಾಷಣವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಶಾಖ್ಮಿತ್ರೇಯ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು):- ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 183ರ ಜೊತೆಗೆ ಓದಲಾದ ನಿಯಮ 168 ಪ್ರಕಾರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನಿಯಮ 166 ಕೆಳಗೆ ‘Leave’ ನ್ನು ಈ ಸದನ ನೀಡಿದೆ. ಈಗ ಯಾವ

ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೆಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾರ್ಥಕರೆ, ...

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾರ್ಥಕರೆ 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಯಾರ ಹ್ಯೂಲಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರ ಮೇಲಿರುವ ಆರೋಪಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀವರ್ಹಿತ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಿಂಥ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಇಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ತಾವು ಇಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವುದೇ ಏಕಾಷಕಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಘನತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಚಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದು ಮೂತ್ತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಏನು ಮಾತ್ರಾದುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಮತ್ತ ಹಾಕಬಹುದೇ ಏನಿಂದ ಚಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಯಾವ ತೀವ್ರಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರಾರ್ಥಕರೆ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಿಂದು ಏನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾರ್ಥಕರೆ, ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಓದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಯಾರು ಈ ನೋಟೀಸ್‌ಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ. ಅನಂತರ ನಿಯಮಾವಳಿ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಿಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ 15 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟೀಸ್‌ನ ಸಮರ್ಥನೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಿರುವ ಆರೋಪಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ

ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏದು ನಿರ್ಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೈಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಒಸವರಾಜ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹೊರಟ್ಟಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುವರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಘಾವವಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಮೊದಲನೆಯದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶಿಗಾಗಲೇ Chair accept ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ಅದು ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಏನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಉಹೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಅವರು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರೋ ಮಾತನಾಡಲಿ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮೂವಾ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಂತಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. They have not mentioned specific charges.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಅನುಜ್ಞೆದ 183;

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಂತಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಏನು ಎಂದ್ದು ಕೊಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು majority ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಕೊಡದೇ ಇದರೂ ಕೊಡ 'I am allowing you to move the motion' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪ್ರೇರಣೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಹಾಗಾಗಿ You have not submitted any allegation on Him. You have not submitted the charges in writing. Nothing is there in the document. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ದಯಮಾಡಿ motion move ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ನನ್ನ ವಾದ.

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಸದನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ರೀತ್ಯೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಷ್ಠಾನದ 183 ಪ್ರಕಾರ 14 ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ resolution or charges ಅನ್ನು ನಾವು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ Sub-clause (c) of Article.183 of Constitution ಅನ್ನು ಓದಿದರೆ;

(c) may be removed from his office by a resolution of the council passed by a majority of all the then members of the Council: Provided that no resolution for the purpose of clause (c) shall be moved unless at least fourteen days notice has been given of the intention to move the resolution.

So that is why we are shown our intention to move a resolution. Now we have a right to move a resolution. Please allow us to move the resolution. ಮುಂದೆ ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದುದಾಗಿದೆ. That is the legal position and that is the Constitutional mandate. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೋ ಸಂವಿಧಾನ ಅರ್ಥವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕುಗೂವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ (ಹಿರೀಡ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪರವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿನ್ನೀ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಶಾಂತಪ್ಪ:- ಅವರು ಏನೇನೋ allegations ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ. They must have certain things for which we have to answer. What are the allegations they are going to bring before this House? ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೌದಲೇ ಸಿದ್ದಾರಂಭಿಸಿಕೊಗುತ್ತದೆ. This is not the way.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಶಾಜಪ್ಪರವರೆ, ದಯವಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಭಾನುಪ್ರಕಾಶ(ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮೌನ್ಯ ದಿವಸ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಪೀಠದಿಂದ ಒಂದು ತೀಮಾರ್ಚನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ತೀಮಾರ್ಚನದಂತೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಮೂವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 14 ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮೂವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆರೋಪಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಜಾಗದ ಫಾನತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮತ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಒಂದು ತೀಮಾರ್ಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ತೀಮಾರ್ಚನ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ತೀಮಾರ್ಚನದಂತೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೋಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆ ಹೋರಲು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪೀಠದಿಂದ ಒಂದು ತೀಮಾರ್ಚನ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:– ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:– ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪರವರೆ, ಶ್ರೀ ರೇವಣ್ಣರವರೆ, ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈಗ ಇದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:– ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾವು ಏಕೆ ಈ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು:

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:– ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈಗ ಆರೋಪ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆರೋಪ ಮಾಡುವ ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟಿಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ Honourable Member has no business to charge. He must give notice for that. He can speak anything other than charges against the Chairman.

ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):– ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇನೆಂದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪರವರೆ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕೇಳಿ. ತಾವು

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡು”

ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಿಣಾಯವನ್ನು ನೀವು ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಓದಿದ ನಂತರ ಈದು ನಿಮಿಷ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಿಣಾಯವನ್ನು ಓದಿ ನಂತರ ಈದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಿಣಾಯವನ್ನು ಓದದೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತರೆ ಹೇಗೆ? ಮೊದಲು ನಿಣಾಯವನ್ನು ಓದಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಅನುಜ್ಞೆದ 183 ಅನ್ನೆ ಮತ್ತೆ ಓದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಓದುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪರವರೆ, ನೀವು ನಿಣಾಯವನ್ನು ಓದಿ ನಂತರ ಈದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಣಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್. ಶಂಕರಮೂರ್ತಿರವರನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬನ್ನಿ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಎ, ಬಿ, ಸಿ, ಡಿ? He can come to that direct point without wasting the time of Honourable House.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡಃ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, at this juncture they have not right to make allegations.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡರೆ, ನಿಮಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳೇನಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಾತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಿ.ಸೋಮನ್ನಾ (ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪರವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸೋಮಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಿ. ಇದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಂತೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

(ಮುಖ್ಯ)

754/15-6-2017/1.10/ಡಿಎಸ್-ಆರ್.ಎನ್

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ(ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು):- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಿನಾಂಕ:30-05-2017 ರಂದು ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಶರಣಪ್ಪ ಮಟ್ಟಂ, ಕೆ.ಅಬ್ದುಲ್ ಜಬ್ಬರ್, ಎಂ.ಎ.ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ, ಆರ್.ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್.ಎಲ್.ರೇವಣ್ಣ ಅವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರನ್ನು ಪದಚ್ಯಾತಿಗೊಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಘೋರಿಸಲು ನಾವೇನು ನೋಟಿಸಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಆ ನಿರ್ಣಯದ ರೀತ್ಯಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

[XXX]

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಮೊದಲನೇ ನೋಟಿಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೆಣಿಗೆಯಾಗಿ ಗುರುತರವಾದಂತಹ ಅರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ.....

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, correct. ನೋಟಿಸಿನಲ್ಲಿ....

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, please listen...

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, please tell me.

[XXX] ಸಭಾಪತಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ನೋಟಿಸೊನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗುರುತರವಾದಂತಹ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆರೋಪವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡದೆ ಅವರ ಪದಚ್ಯುತಿಗೆ ತಾವು ಸಹಿ ಮಾಡಿ ನೋಟಿಸೊನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಆದರೆ, ಈ ದಿನ ತಮಗೆ ನಿಯಮ 168 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. 15 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳು, ಪುರಾವೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಫನತೆವೆತ್ತೆ ಸಭಾಪತಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದ್ದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ಒಂದು ಕೇಲಸ ಮಾಡಿ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ.....

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ಆ ಶ್ರೀ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ತಾವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರು. ಇಂಥ ಹುದ್ದೆ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಟಿಸೊನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪವನ್ನು ತಿಳಿಸದೆ, ಇವತ್ತು ತಮಗೈ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರ ರಹಿತವಾದಂತಹ; ಮೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸದನಕ್ಕೆ ಶೋಭೆ ತರತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಕಡತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ರೇವಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಸೆಕ್ಕನ್ನ 192 ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮಂಡನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ಸಾಫಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು “ಕೊಲ್ಲಾ ಅಂಡ್ ಶಕ್ಕರ್” ಬಗ್ಗೆ quote

ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರಲ್ಲವೇ? ಅದು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ, ಎಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು? ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮಧಿನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಮಗಿರುವ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಟಿಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ.ಶಾಂತಿಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ...

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಶಾಂತಿಪ್ಪನವರೆ, ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಯಾವಾಗ intentionಗೆ ಪತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. That is the constitutional mandate.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ದಯಮಾಡಿ Constitution ಅನ್ನು ಓದಿ. ‘...Provided that no resolution for the purpose of clause (c) shall be moved unless at least fourteen days notice has been given of the intention to move the resolution’. Yes, we have given notice for fourteen days. Where is the question of giving charges in the notice? ಏನಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 14 ದಿವಸವಾದ್ದು ಮೇಲೆ ನಮ್ಮು ಆರೋಪಗಳನ್ನು while moving the resolution, we have to mention.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ರೇವಣ್ಣಃ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಹತ್ತು ಅಥವಾ ಹತ್ತುಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸಮಧಿನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಏನಾದರೂ ನಿಣಾಯ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ; ಹತ್ತುಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಆ ನಿಣಾಯವೂ ಅಸ್ತಿಪ್ಪ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾಣಿವರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರಾಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, Article 183 of Constitution ಕೆಳಗೆ ತಾವು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೀರಿ. Article 185 of Constitution ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಹವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಆರೋಪಗಳಿವೆ, ಅವರು ಏಕೆ ಸದನದ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು ನನಗಿದೆ; ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂತ್ತೇ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

1. ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಿಂತಹವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಳಮನೆ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವೀಕಾರಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಾನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂಸದಿಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
2. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಅವಧಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಸದಿಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. That is the duty of the Chairman.
3. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥದ್ದು. ನಾವು British Traditions and Conventions follow ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಾತ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾತ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸದನದ ಮೂಲಕವೇ ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಷದ ಸೂಫಾಟಿನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಸಹ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾಗೌಡ ರವರಿಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊನ್ಹಿ ತಾನೇ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಫೋಟೋವನ್ನು ಅವರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದೆ, ಯಾವ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಅವರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಸಂಘಟನೆಯ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು; ಆರೋಪಿತ ಪ್ರಮುಖರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವಂಥದ್ದು ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಮತ್ತು protocol ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಒಸನಗೌಡ ಆರೋಪಾಟೀಲ್ (ಯತ್ನಾಳ್):- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆಡ್ಮಿಷನ್ ಇದೆ.

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಬಸನಗೌಡ ಹಾಟೀಲ್ ಯತ್ವಾಳ್ರವರೆ, ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ(ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿತಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾಣವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇವರು ಏಕೆ ಮಧ್ಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಸನಗೌಡ ಆರ್.ಹಾಟೀಲ್(ಯತ್ವಾಳ್):- ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರ್ತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರಾಣ: - ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟುನು ಹೇಳಿರುವ ಆರೋಪವೇನಾದರೂ disprove ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಒಂದ್ದುಸ್ಥಿರಿಷಿತ ಕೂಡ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

[XXX]

ಶ್ರೀ ಎ.ಸೋಮಣಿ: - ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಏನಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರಾಣ: - ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಬಾಗಿಲುಗಳ ಚಿಲಕಗಳೇನಿವೆ, ಇಡೀ ವಿಧಾನಸೌದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುವುದಕ್ಕೆ.....

ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾಣವರೆ, ತಾವು ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತುಡಿದಿಂದ ತೆಗೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರಾಣ: - ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಯವರೆ, [XXX]

[XXX] ಸಭಾಪತಿಯವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾಣವರೆ, ನಾನು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಆಧಾರ ರಹಿತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ತಾವು ನೋಟಿಸೋನಲ್ಲಿ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದಿದ್ದೇನೆ.

(ಮುಂದು)

(755) 15-06-2017/ 1-20/ ಕೆಹೆಚ್/ಎಕೆ

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ (ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿತಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಹೀಗಾದರೆ, ಮುಂದ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ರಾಣವರನ್ನು ಕರೆದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ರಾಣವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು. ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹದ್ದು, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ. You should not have allowed....

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ರವರೇ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಿ, ಬೇಡವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಅದೇ ಮಾತನಾಡಿ. ಇದೇ ಮಾತನಾಡಿ. ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. If you disallow, don't allow them to speak. But, you have allowed them to speak and let them speak....

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿಸೋಜಾ ರವರೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಣಿನವರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು.. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಏರಡು ನಿರ್ಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರು ಅನ್ಯಧಾ ಭಾವಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವ್ಯೇಯಕೆವೀವಿನಂತಿಯೇನೆಂದರೆ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಭಾಪತಿಗಳಾದವರನ್ನು ಹುತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕುಚ್ಯಾಯಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನ್ಯಾಸಿನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಡೆಯವರು ನನ್ನನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿ ತಡೆದರಲ್ಲವೇ? ಆಗ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ರೇಜುಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ...

ಶ್ರೀ ಮಟ್ಟಣಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ನಾನು ಶ್ರಮಿತನಾಡುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾತನಾಡಬಾರದೇ? ನಾನು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನಾನೇನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, bad precedent ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ನಾಳೆ ನೀವು ಆಗುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರೋ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಪೀಠದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗೈರು ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು

ಈಗ ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತು, ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ bad precedent ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ದಯವಿಟ್ಟು, ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ. ಉಳಿದಿದ್ದು ಏನೂ ಬೇಡ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಆ ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನನ್ನು ಉಳಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, bad precedent ಅನ್ನು precedent ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒರುಪುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ತಪ್ಪು. That was a bad precedent. ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳ ರೀತ್ಯಾ ಅಥವಾ ನಿಯಮಾವ್ಯಾಯ ರೀತ್ಯಾ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಆರೋಪಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. M. N. Kaul and S. L. Shakdher ನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆಯದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತಹ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ, ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಒಂದ್ದು ನಿಮಿಷ ಕೂಡ ಸದನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಂಪ್ರಾಪ್ತಃ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಶ್ರೀ ಶಾಂಪ್ರಾಪ್ತನವರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನೀವು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ರೂಮಾನ್ಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ... ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಬೇಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿರು. ಆಚೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಮೂವು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾಂಪ್ರಾಪ್ತನವರು ಸಹ ಒಬ್ಬರು.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರಾಪ್ತನವರೆ, ...

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪಃ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ, ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಿ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಂಪ್ರಾಪ್ತನವರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಮಾನ್ಯ ಬಿ.ಜಿ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಅದೆಮ್ಮೋ ಜನ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಶಾಂಪ್ರಾವರೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಏನು ಪಕ್ಕ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ.ರೇವಣ್ಣ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಯಾರ್ಥಾರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲವೇ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಶಾಂಪ್ರಾ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನೀವು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದುನ್ನೆಂದು ಮತ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು, I am the Deputy Leader of the party and I will not vote ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನ್ಯೂಜ್ಲೆನ್ಸನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ, ಸುಳ್ಳನ್ನು ಏಕ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಶ್ರೀ ಶಾಂಪ್ರಾವರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಭಾನುಪ್ರಕಾಶ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವರು ಏನು resolution move ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಸಮಯ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಯಾರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಭಾನುಪ್ರಕಾಶರವರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳು.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಮುಗಿನ ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು. ರಿಪೇರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಸೆಕ್ಕನ್‌307 ಅನ್ನು ಓದಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ವಾಹನಗಳು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. (ಗೊಂದಲ) ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಹಿರಿಯರಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸೆಕ್ಕನ್‌307 ಅನ್ನು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಫ್ರಿಡ್ರಿಕ್ಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ದಯಮಾಡಿ, ಸೆಕ್ಕನ್‌307 ರ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಧಿಗೆ no-confidence motion move ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಟಿಸಿಸಿದ್ದೀವೆ.

No-confidence motion ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವೋ, ಸಭಾಪತಿಯವರ ವಿರುದ್ಧವೋ, ...

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ಸೆಕ್ಕನ್‌307 ಅನ್ನು ಓದಿ ಏಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಲಗ್ನಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಸೆಕ್ಷನ್-307 ಅನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. This 307 is not a Section, it's a Rule.

“307. Procedure regarding allegation against a person:- No allegations of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Chairman and also the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply:

Provided that the Chairman, may, at any time, prohibit any member from making any such allegation, if he is of opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the Council or that no public interest is served by making such allegation.”

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರವರ್ತಕರೆ, ಸೆಕ್ಷನ್-307 ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಲಗ್ನಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಆರೋಪಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, no-confidence motion ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ‘sky is the limit’.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಉಗ್ರಪ್ರವರ್ತಕರು ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರಿಧ್ಯಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಬಾರಿ ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಲಗ್ನಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಾವು ಸಹ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಬಾರಿ ಓದಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ರವರ್ತಕರೆ, ನಾನಲ್ಲಿ ಓದುವುದು. ತಾವು ಒಂದು ಬಾರಿ ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಲಗ್ನಪ್ಪ:- ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲ. ಹದಿನಾರು ಬಾರಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಶ್ರೀ ಉಗ್ರಪ್ರವರ್ತಕರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಡಿತವಿರಲಿ. ತಾವು ಹಿರಿಯರಿದ್ದೀರಿ. ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇಂಥಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹುದ್ದೆ ಬಗ್ಗೆ, ಯಾವ ನಿಜಾಯಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ

ಹುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅರಿವಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ನಿಣಾಯಾಗಬೇಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ ...

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸೆಕ್ಕನ್-307 ಎನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಹೇಳಿದರಲ್ಲವೇ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಡಬೇಕೇ? ದಯವಾಡಿ, ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಧರ್ಮವಾಡಿ ತಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು no-confidence ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ದಯವಾಡಿ ಅರ್ಥವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ resolution ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಏನೆಲ್ಲ ಆರೋಪಗಳ ಮೇಲೆ resolution ಮಾಡುವಂತಹ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ mandate ಇದೆ. ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೇನ್ ದಿವಸ ಯಾರು ಸಭಾಪತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾಖಳಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಭೃತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮುಕ್ಕುಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೃಜನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮರಾವೆಗಳಿವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಮೃತ್ಯುಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಮೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಶಕ್ತಿಯಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಂತಹ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೀಯ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವರ್ತಿಹ ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ಮೋಟೋವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

(ಮುಂದು)

756/15-06-2017/1-30/bkp-vk

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ಪ(ಮುಂದು)

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅಂಬೇಷ್ಟರ್ ಮೋಟೋ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮತ್ತೀಯ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುವಂತಹವರು ಸಭಾಪತಿ ಸಾಫಾದಲ್ಲಿರುವಂತಹದ್ದು ಸಾಧುವಲ್ಲ.

ದಯಮಾಡಿ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮತೀಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿರುವಂತಹ, ಯಾವ ಸದನದ ಘನತೆ-ಗೌರವಕ್ಕೆ ದಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವಂತಹ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ನಿಜಾಯವನ್ನು ಮೂವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಪಕ್ಷೇತರರು ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ, ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಈ ನಿಜಾಯಕ್ಕೆ ಸದನದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಯವಾಗಿ ನಾನು ಸದನವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೆ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ:- ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ,

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಹೋರಟ್ಟಿ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ,

ನಿಯಮ-307. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುರಿಶ್ವಿಲಿಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಗೋಳ್ಜಿಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ:- ಸದಸ್ಯರು ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ತನಿಬೇ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹೊರತು, ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಅಪಮಾನಕರಷಾಬ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧದ ಸ್ವರೂಪದ ಯಾವ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡತ್ತುತ್ತಾಲ್ಲ.

ಪರಂತು ಸಭಾಪತಿಯವರು ಅಂಥ ಆರೋಪವು ಸದನದ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕುಂದು ತೆರುವೆಂತಹದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಾದರೆ, ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರೆ ಸದಸ್ಯರು ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು ಶಿಂದು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಕ್ಷಯರೂ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರಮೂರ್ತಿಯವರು 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಹೆಚ್.ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ:- ಗೌರವಾನ್ನಿತ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಸಭೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ. ಯೋಗಾಯೋಗ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಪತಿ ಸಾಫಾನದ ಹುದ್ದೆ, ನಾನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಫಾನದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಯೋಗಾಯೋಗ ಸಭಾಪತಿ ಸಾಫಾನದ ಯೋಗ,

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನನಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ದಿವಸ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ. ನಿಜ, ನಾನು ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯ. ಸಭಾಪತಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆ ಅದರ active Member ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಸಭಾಪತಿ ಸ್ಥಾನದ ಆ ಕುರಿತೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾತು, ಆ ಒಂದು ಏದು ರೂಪಾಯಿ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್‌ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ಕುರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಷ್ಟು ದಿವಸ ನಾನು ಪಕ್ಷತೀರ್ತವಾಗಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ಈ ಕುರಿತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕುರಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಕ್ಷತೀರ್ತವಾಗಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ಈ ಕುರಿತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತವಾಗಿ ಈ ಕುರಿತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಪಕ್ಷದಭಾದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಭ್ಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸದನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಸಭಾಪತಿ ಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನಗೆ ನಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಶ್ರೀಸುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಆತ್ಮ ಪ್ರಸಂಶೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಸದನದ ಸಭಾನಾಯಕರು ಅಂದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ಸಭಾನಾಯಕರು ಆದಿದ್ದುಕೊಂಡನ್ನು ನಾನು ‘humility’ ಎನ್ನುವಂತಹ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಶ್ರೀಸುತ್ತಕಣಕ್ಕೆ ಪದ ಸಿಕ್ಕತ್ತಿಲ್ಲ. Humility ಯಿಂದ ನಾನು accept ಮಾಡಿ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಈ ಕುರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಈ ಕುರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಸುತ್ತಮಗಲ್ಲಾ, ಆ ಕುರಿತೆಗೆ ಗೌರವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಿಮಗೆ ಸದನದ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸಭಾನಾಯಕರಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರು ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದು, it is on record. ಮತ್ತೆ, ನನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ ಸುಳ್ಳಿ ಹೇಳುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಸಿ ಸುಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹಸಿ ಸುಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಬಾರದು. ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ, ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಸಭಾಪತಿಯ ಜೀವನ ತೆರದಿಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದಂತಿದೆ. ಯಾವುದೂ ಗುಟ್ಟಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಭಾಪತಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ, ನಿನ್ನ ಅಲ್ಲ, ಮೊನ್ನೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಮನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲ್ಮಿಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ನಾನು ಅಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಅದು on record ನಲ್ಲಿದೆ. ಮೇಲ್ಮಿಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರ ಹಾಗೂ ಇತರರು ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚನೆಯು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ಆರೋಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಮಿಂದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಆರೋಪ ರಹಿತವಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಸದರಿ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಆರೋಪ ಹೊಂದಿರುವ ನಾನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸೂಚನೆಯು ಅಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಈ ಸೂಚನೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ, Principles of Natural Justice ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ, ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸಿಕೊರಿದು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೇಶದೊಳಗೆ emergency ಯನ್ನು declare ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂಘರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಗಿ ಈ ದೇಶದ ಪತ್ರಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬದ್ಧತೆಯೆಂದು, ಪ್ರಜಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿ 19 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಜೀಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಂದವನು ನಾನು. ಆ ರೀತಿಯ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೇಲ್ಮಿಂದ ಸೂಚನೆಯ ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯಾ ಸಹ ಸದನದ ಫಾನತೆ ಹಾಗೂ ಗಾಂಧಿರ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯವಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಮರ್ಚಿಸಲ್ಪಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ conscious, ನಾನು ನಡೆದು ಬಂದಿರತಹ ಹಾದಿ, ನಂಬಿಕೆ, ತತ್ವ, ನನ್ನ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಮ್ಮೆ conscious ಏನು ಹೇಳಿತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಓಟು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಭೇಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮೂಕಿತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್.ಉಗ್ರಪ್ರ:- ಆರ್ಡಿನಾನ್ 183 ಅನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವಂತಹದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ, ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳ ರೀತ್ಯಾ charges ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಶ್ರೀಯುತ ಉಗ್ರಪ್ಪನವರೆ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ನಮ್ಮ ಸಭಾಂಗಣದ 4 (ನಾಲ್ಕು) ಬಾಗಿಲುಗಳು ಕೂಡ ತೆರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳಾದ ಕೂಡಲೇ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಕ್ಷೋಸ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವವರು ಹೋಗಬಹುದು, ಒಳಗಡೆ ಬರುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಸದನದೊಳಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕು. ತದನಂತರ ನಿಣಾಯವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದಂತಹ ವಿಧಾನ ಏನಂದರೆ ಮತವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾವದ ನಿಣಾಯದ ಪರವಾಗಿ ಮತಯಾಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ, ಮೊದಲನೆ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಯಾರ ಪರವಾಗಿ ಎಂದು ಕೂಡಬೇಕು. ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದ ಮೊದಲನೆ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ಮೊದಲು ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ತದನಂತರ ಎರಡನೇ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ, 3ನೇ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೇ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹವರು ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರವಾಗಿರುವಾಗಲೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಳೆಮನೆ ಸದಸ್ಯರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತದಾನದಲ್ಲಿ ಮತದಾನ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

(ಮುಂದು)

(757) 15.06.2017 1.40 SPR-BNS

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:— ಈಗ ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ರೀತ್ಯಾ ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಸದನದ ಕರೆಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಕರೆಗಂಟೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕ್ಷಣಿಂದ ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಸದನದ ನಾಲ್ಕು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುವುದು. ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಕರೆಗಂಟೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸದನದ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕರೆಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳ ತರುವಾಯ ಸದನದ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು)

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತದಾನ ಮಾಡುವ ಸಂಭರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಿಜಾಯವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದು.

ನಿಜಾಯವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮತದಾನದ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೀಗಿದೆ:-

ನಿಜಾಯದ ಪರ : 36

ನಿಜಾಯದ ವಿರುದ್ಧ : 37

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ನಿಜಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ 37 ಮತಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಬಹುಮತಕ್ಕ ಶಿರುವುದರಿಂದ “ನಿಜಾಯವು ತಿರಸ್ಕೃತಗೊಂಡಿದೆ” ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಜಾಯವು ತಿರಸ್ಕೃತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಹಾಗೂ ನಿಜಾಯಕ್ಕೆ ಸದನದ ಒಳಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದಿಲ್ಲ

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮೇಜನ್ನು ತಟ್ಟುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು)

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಸದನವನ್ನು ಭೋಜನ ವಿರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ 30 ನಿರ್ಮಿಷದವರೆಗೆ ಮುಂದೊಡ್ಡಿದ್ದೇನೆ.

(758) 15.06.2017 3.50 RC-KS(AK)

(ಭೋಜನ ವಿರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆಗೆ 48 ನಿರ್ಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೊಡ್ಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸದನವು ಮನ: ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆಗೆ 50 ನಿರ್ಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.
ಸನ್ಖಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು(ಶ್ರೀ ಮರಿತಿಬ್ರೇಗೌಡರು) ಐತವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

5. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತೀಕೂ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೊಡು”

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಅ) ಸನ್ಯಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂದೇಶ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ ಹಾಗು ನಡವಳಿಕೆ ನಿಯಮ 104ರ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯು ದಿನಾಂಕ:15-6-2017ರಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧೇಯಕಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತೆಂದು ಹಾಗೂ ಸದರಿ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಹಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತಾರೆ.

- 1) ಕನಾಟಕ ಮಾರಾಟಗಳ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2017
- 2) ಕನಾಟಕ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಿಧೇಯಕ, 2017

ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿರುತ್ತದ್ದಾರೆ.

ಆ) ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ 363ರ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದಿನಾಂಕ:16-6-2017ರ ವರೆಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ದಿನಾಂಕ:21-6-2017ರವರೆಗೆ ಸ್ಥಾನ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಇಲಾಖಾ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಭಜಿತ್ವ ಹಾಗೂ ವಿಧೇಯಕಗಳ ಮಂಡನೆ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಸಹ ದಿನಾಂಕ:21-6-2017ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಸಹ ದಿನಾಂಕ: 21/6/2017ರವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಲು ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

6. ಮುಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಪ್ಪೆ(ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಸನ್ಯಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮುಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಪ್ಪೆ(ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಸನ್ಯಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮುಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮುಕ್ಕಳು ಎಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂಶೋಷ, ಅನಂದ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡವರು “ಮುಕ್ಕಳೇ ನಮಗೆ ಆಸ್ತಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮುಕ್ಕಳು ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಮುಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅದೇ ರೀತಿ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆಯು ಸಹ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ

ಎನಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವಕರು ಮಾತ್ರ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳಪ್ಪು ಜನರಲ್ಲಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಬೇಕು, 0 - 6 ರಿಂದ 18 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ದುರಂತವೆಂದರೆ, ಪ್ರಸರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಟ್ಟವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತಂಕವನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹಳಪ್ಪು ಮೋಷಕರು ನಮಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮನುವೇ ಆಗಬೇಕು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಮಗೆ ಗಂಡು ಮನುವ್ಯಾಂತಿಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹೆಣ್ಣು ಮನುವಾದರೆ ಇದನ್ನು ಅಭಾರ್ಥನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಗ್ರಿಡು ಮನು ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೆರಬೇಕು, ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತದ ಸಂಗತಿ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಆತಂಕವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಾರ್ಕಣಕದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಾಸರಿ 904 ಇದ್ದರೆ 1,000 ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಪ್ರಕಾರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೆ ಛೈತ್ತಿರು ಹಾಗೆ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಇದೆಯಲ್ಲ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ setback ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರ್ಥನಾನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಪ್ಪು protective measure ತೆಗೆದುಹೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಗಭಿರಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಸ್ವಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಬಾರದು, ಲಿಂಗ ತಾಢತ್ವಾ ಆಗಬಾರದು ಹಾಗೂ ಶಿಶು ಹತ್ಯೆ ಆಗಬಾರದು, ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳ್ಳೋಣ ಸಹ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇದೆ. ಗಂಡು ಮನು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಹಂಚುವುದು, ಹೆಣ್ಣು ಮನು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ವಾರ ಭಾವನೆ ತೋರುವುದು, ಇದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯವನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನಾವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರುವ ತಾಯಿಗೂ ಸಹ ನಾವು ಧ್ಯೇಯ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ, ಗಂಡಾಗಲಿ ನಾನು ಹೊತ್ತಿದ್ದೇನೇ ಅದನ್ನು ಹೆರುವುದು ನನ್ನ ಹಕ್ಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ತಾಯಿ ಪ್ರತಿಪಾಥನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮನುವನ್ನು ಹೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಮನುವನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸಾಕುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆ ತಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮನು ಹೆರುವುದು ಎಂದರೆ ಬಸುರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅರೋಗ್ಯದಿಂದ ನರಳುವ ಮನುವನ್ನು ಹೆರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಬ್ಬ ತಾಯಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮನುವನ್ನು ಹೇರಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮನುವನ್ನು ಹೇರಬೇಕಾದರೆ ಆ ತಾಯಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಿಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದ ಗಂಡನಿಗೂ ಸಹ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಬಸುರಿ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ 9 ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದರೆ ಸಾಕು ಮನುವನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಾರೆ ಎನ್ ಅವಳಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಹೊಡುವುದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ತುಂಬಾ ಡೇಂಜರ್. ಏಕೆಂದರೆ, ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಘ್ರಾಣಕೊಂಡರೆ ಅಂಗವಿಕಲ ಮನು ಅಥವಾ ಬುದ್ಧಿಮಾಂಧ್ಯ ಮನುವನ್ನು ಹೆರುವುದು ಒಂದು ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ.

(ಮುಂದು)

(759) 15.06.2017 KG.GR 4.00

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ನಾಗರಾಜ್ (ಸಂದೇಶ ನಾಗರಾಜ್):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಅದು ಪ್ರತೀತಿ ಅಲ್ಲ. Zoology, Botany ಯಲ್ಲಿ ಅದುಭಿರು ವಿಷಯ. ಅದರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಜೀನ್ಸ್ ಆದರೆ ಅಂಗವಿಕಲ ಮಕ್ಕಳ ಮಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬಿತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಷನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದೇ ಸಂಬಂಧಿಕರಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ “ಮೊನರಾಗ್” ಎಂಬ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಚಲನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಬಿಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಗೆ ತಮ್ಮ ಇದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಆಕೆಯ ಮಗಳನ್ನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರತೀತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರತೀತಿಯಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನಾಹತಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇದನ್ನು realize ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮನು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ

ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜೀಷಂಥೋಪಚಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕವಾದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಒಂತನೆನ್ನೇಣಿನ್ನು ಮಾಡಿದವಂಗತ ಮಾಜಿ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು 0 ರಿಂದ್ರ್ರೀ 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು Energy Food ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯ್ಲಾಗ ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಗೂ ಸಹ take home food ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ help ಆಯಿತು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ರವೆಶ ನಾಯಕತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. “ಮಾತೃಮಾರ್ಜಿ ಯೋಜನೆ”ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದರಿಂದ ಗಭೀರಣೆಯಿರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತಾಯಿಯ ಹೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಮಾರ್ಜಿತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ದೊರೆತು ಆರೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಜಿ ಬೆಳೆದು ಹುಟ್ಟಿವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ appreciate ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸಕರಾದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಮಾರ್ಜಿತ ಆಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಇರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಮಾರ್ಜಿತ ಆಹಾರ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ Vaccination ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ್ಯಾದ್ದು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಖಚಾರ ಸಹ ಇದೆ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸನ್ನಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾತ್ರೀ ರವರು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ handle ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಸಿಜಿ ಹಾಕಿಸುವುದು. Polio Drops ಹಾಕುವುದು. DPT ಕೊಡಿಸುವುದು ಇಂತಹ ರೋಗ ನಿರೋಧಕಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಕಷ್ಟು

ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಇವತ್ತು ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆಯವರು ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಒಬ್ಬಳೆ ದುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವರಾದೆ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆಯ್ತುಪ್ಪಿದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಧೀರ್ಘವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಷಂ ಶ್ರಮ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಆ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವರ್ತಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತರೆಯುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿರು ಹಾಗಾಗಿ, ಎಷ್ಟೋ percent ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. Especially, ರಾಯಚೂರು, ಬೀದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಈ ಭಾಗಗೆ ಇಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ Construction work ಗಳಿಗೆ ಬಂದುತ್ತಾರೆ. construction ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಗುಡಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಹೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಥಾರಿ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಸಹ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ನಾವು ಸುಮಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮೊನ್ಯೆಯಷ್ಟೇ “ಕಾಡುಗೋಡೆ”ಯಲ್ಲಿ construction work ಗೆ ಬಂದಿರುವಂತಹ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಅದೇ ಉರಿನಿಂದ ಬಂದವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಅದೇ ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಶೇಡ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವನು ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಮಗು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವಿರೋಧಿಸಿದಾಗ ಆ ಮಗುವಿನ ಕ್ಯಾಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಮಗುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬಿಸಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ICUನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬಡಿಯುವಂತಹದ್ದು ಸಹ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು restrictions ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು construction work ಗೆ ಈ ಒಂದು ಜನರನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು compulsory ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ Coffee Estate ಗಳಲ್ಲಿ Labourers Quarters ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಜ್ಞಾತೆಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ Education Fund ಸಹ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯೊಗ್ಗೆ ದೃಷ್ಟಿಗೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಾಲ್ವಿಕರು ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಇರಬಹುದು ಅವರಿಗೆ ಈ bindings ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳ ಶೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಶೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಆಸ್ತ್ರೆಯ ವಿಚಾನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆತ್ತು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ Remand Home ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಿಂದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಓದುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಹೊಸದೊಂದು inspiration ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಓದುವುದು, ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳು ದೊಜನ್ಯ ಎಸಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಹಿಂದೆ ಕಳಪು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ ಅಪರಾಘಾತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಆ ನಿಲಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋರಿಗಡೆ ಓಡಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(ಮುಂದು)

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ(ಮುಂದು)

ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇನರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಆನಾಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ನೀವೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಬೇಕು, ಓದಿ ಮುಂದೆ ಡಾಕ್ಟರ್, ಲಾಯರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಮೋಲೀಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಂತರ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ನೀನು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತಿಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಮಗು ನಾನು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಮೋಲೀಸ್ ಆಗಿ ವೀರಪ್ಪನ್ ಅನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಆ ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಮಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಆಗಿಷ್ಟಿಗುವಿಗೆ ನಾನು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ವೀರಪ್ಪನ್ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಹ್ಯಾಕೂಡ ಯೋಚಿಸದೇ ನಾನು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆ ಮಗು ಹೇಳಿತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಅದರ್ಮ್ಯ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜಯಂತಿ ನಡೆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ, pledge ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೀವೆಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ನೋಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೋಟೋ ಮುಂದೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ.., ಅವರಂತೆಯೇ ನೀವು ಮುಂದ್ಯೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೊಂದು bindings ಹೇಳಿ ಬರುವುದು ನನ್ನದೊಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಹವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವರಾದಹ್ಯಾಕೂಡಿಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ನೋಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಖಾಂಡಿಲಾಜ್ಞಲ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಸೂರ್ಯಿಂ ತುಂಬಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸ್ವಿಟ್ಸನ್‌ಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಶಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶಾಸಕರ ವೇದಿಕೆ ಎಂದು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಭಿನ್ನರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ concern ಮತ್ತು dedication ಅನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನದೊಂದು ಅನಿಸಿಕೆ.

* ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಡಾಪ್ಪೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಡಾಪ್ಪೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯಾಹವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ‘adoption’ ನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳ restrictions ಇದೆ. Adoption ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಕುಟುಂಬ, ಅವರ ಹಿನ್ನಲೆ ಏನು, ದತ್ತ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನ ಮಗುವಂತೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು

ಮೇಲೇಸಿಜರ್ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೂಂದು ಜನ adoption ಗೆ ಹೋಗುವವರು ಆ ಮೇಲೇಸಿಜರ್ ನೋಡಿ adoption ಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ adoptionಗೆ ಇರುವ ರೂಲ್ ಅನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದತ್ತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಿದರೆ ಅನಾಧಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶ್ಯೇಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂದಿರಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು Adoption Centre ಇದೆ. ‘ನಮಿತಾಚಾಂಡಿ’ ಎನ್ನುವವರು ಆ Adoption Centre ನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತು ಬಿಸಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾಶ್ರೀಯವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ್ತಿರೂ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ತನ್ನೀರ್ ಸೇರ್:- ಈ Child Adoption Policy, ದತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿಯಮಗಳೇನಿವೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೂ ಹಿತ್ತೀಪವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ಸೆ ಸಹ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು Child Adoption Policy ಯನ್ನು ಮತ್ತೆ redesign ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬ್ಯಾಹುಬ್ಯಾಹು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ:- ದತ್ತ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ‘ಚಿಣ್ಣರ ಅಂಗಳ’, ‘ಕಲಿ-ನಲಿ’ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಶಾಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಯತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಯೋಜನೆಗೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ‘ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ’ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರತಿಬೆ ಹೊರಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ‘ಕಲಿ-ನಲಿ’, ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಶಿಕ್ಷಣದತ್ತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಸಿರುತ್ತದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ವಾತಾವರಣವೇ ಬೇರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿನ ವಾತಾವರಣವೇ ಬೇರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಸಹ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಕುಟುಂಬದವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ನಾನೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ, ಹೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಮಂಡಿಳಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಗಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆತಂದು ಅನಾಧಾರ್ತಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಹುತ್ತಾಣುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅವಾಯ್ದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ದಂಧನ್ಯೋಸ್ತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಲವು ದಂಧನ್ಯೋರರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಹೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಂತಹ ದಂಧನ್ಯೋರರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಂದ ದಂಧನ್ಯೆಸುವ ಸಂಘಟನೆ ಏನಿದ್ದೀ ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಚ್ಚಿ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ, ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮತ್ತು ಕದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ 6 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ 18 ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ದೊರ್ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾಚಾರ ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ಬಹಳಷ್ಟು ಈ

ವಯೋಮಿತಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಾಪತ್ರೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ನಾಪತ್ರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎನು ಉದ್ದೇಶ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಬೇರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವನಾದರೂ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಾ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಉಗ್ರಪ್ರವರಂತೂ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೇರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಾಪತ್ರೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ನಾಪತ್ರೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬದುಕಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಆಗಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾನೂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕಾರಣ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೆ ವಿಚಾರಣೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಸಿದ್ದನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಪನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು Energy Food ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆಯಾ ಏರಿಯಾವೈಸ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

(ಮುಂದು)

**(761) 4.20 15-06-2017:ಎಂಬಿ:ಎಂಡಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮೆ (ಮುಂದು)**

Area wise food ನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಏನು ‘ಮಾತೃಪೂರ್ಣ’ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಈ ಬಾಣಂತಿ ಮತ್ತು ಬಸುರಿಯರಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಅಟೆಂಡರ್‌ಗೆ ಆಗಬಾರದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ take home food ಇದೆಯಲ್ಲ, ಅದೇ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ better ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಂಗನವಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಡುಗೆ

ಮಾಡಬೇಕು, ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಬೇರೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ತಾಯಂದಿರು ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಬಂದು ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರೆ conclude ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅದಕ್ಕೂಸ್ಕರ ಆ take home food ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರುಗಳೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ತುತ್ತನ್ನು ಮನುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ತಾನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಮಾಡಿ. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯವಂತ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಸ್ವೇಚ್ಚಾವನ್ನು ಹೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಒಟ್ಟಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂಸ್ಕರ ನಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿ concern and commitment ಅನ್ನು ತೋರಿಸೋಣವೆಂದ್ರೂಪ್ಯಾಹೇಳಿ, ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ (ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಶ್ರೀಮತಿ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾ ಅನುರಾಧರವರು ಬಹಳ ಘಟಕತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ಜನ ಬಹಳ ಜೋಖಿಪಾನವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮಾರಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಿಕ್ಷ್ಯಾಟನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊರ್ತಿ ರೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇರುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಕ್ಕೋತ್ತಾಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಾ, ನಿಜಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 30 ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 39, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 30 ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 34. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಶೇಕಡ 39 ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 34 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಮ್ಮಿ ಎಂದರೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 30 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1000ಕ್ಕೆ 34 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಬಡವರ

ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದು. ಇದರೊಳಗೆ ಬಹುತೇಕ ಬಡ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ಅನಿಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹರಿಜನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಣೆಗಿಲ್ಲ, ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಗಂಡ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದ್ವೇಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ್ವೇಷ್ಟೇ ಮನು ಇದ್ದಾಗ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೇ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಸ್ಕೂಲ್ ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದ್ದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ, ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣ. ಆರು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಇರುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು, ಈ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೆ 990 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೆ 948 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಸಮ-ಸಮ ಆಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಲೋಪವಿಲ್ಲ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಣ್ಣಿಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಎತ್ತರ್ಮು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ವರ್ಷವಾರು ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಚಾರ ಮಕ್ಕಳು ವರ್ಷದಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 914. ಹಷ್ಟೊಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 916. ಹದಿನ್ಯೇದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 876. ಅಂಥಿಮ್ಮೀ ಹದಿನ್ಯೇದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಲಿಂಗ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾಭಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ 914 ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. 876 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿ, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೆ, ಏನು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹದಿನ್ಯೇದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 964 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 904 ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ

ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಮುಂದುವರೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ನಾಲ್ಕು ವಾರದ ಒಳಗಾಗಿ ಸಾಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಪ್ರಮಾಣ ಇದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಸಾಯುವಂತಹ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದ್ದು ಇದೆ. ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವವರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರು, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವಂತಹವರು, ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾಲ್ಕು ವಾರದೊಳಗೆ ಸಾಯುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಕನಾರಿಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೆ 19 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು 1000ಕ್ಕೆ 28 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಾರದೊಳಗೆ ಸಾಯುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು 1000ಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 6 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು 1000ಕ್ಕೆ 12 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನೇರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪಿನಮಗೆ ಎಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಅಂಜಿಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಕ್ಕೋತ್ತಾಯ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಒಂದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಇದು ಒಂದು ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಇದಾದ್ವಾರ್ಪೋಲೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ರೋಗಗಳು, ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು. ರೋಗ ನಿರೋಧಕಗಳಲ್ಲಿನೋಡುವುದಾದರೆ, 12 ರಿಂದ 23 ತಿಂಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 62 ಜನ ಹೋಗೆಬೀಡಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾರಿಟಕದಲ್ಲಿ 62.6, ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾರತ ದೇಶದ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 82.1, ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಏಕೋ ಅವರು ಎಡವಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೆ 43 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೆ 13 ಜನವ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1000ಕ್ಕೆ 31 ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಐದು ಪ್ರಾರ್ಥಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಕೆಷ್ಟುವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಮುಂದು)

(762) 15.06.2017 04.30 LL-MD

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ(ಮುಂದು)

5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 43 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 13 ಜನ ಮಕ್ಕಳು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 31 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಬದುಕ್ಕುವೆಯಲ್ಲವೇ? 5 ವರ್ಷ ಆ ಮಕ್ಕಳು

ಬಹುಕುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಂದೆ-ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ವಹಳಮ್ಮೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಬಹಳಮ್ಮೆ ತ್ರಾಸಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ತ್ರಾಸಿನ ಮಧ್ಯೆ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರು 5 ವರ್ಷ ಬದುಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 43 ಜನ ಮಕ್ಕಳು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 31 ಮಕ್ಕಳು, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 13 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವರ ಕೂಡ ನನ್ನ ಬಳಿಯಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ. ಹೇಗೆ ಆಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಂದಿರೂ ಸಹ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಂದಿರ ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ‘ಅಬ್ಬಾ!’ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 167 ಜನ ತಾಯಂದಿರು ಹೇಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾರಿಕದಲ್ಲಿ 133 ಜನ ತಾಯಂದಿರು, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 61 ಜನ ತಾಯಂದಿರು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎತಕ್ಕೇ? ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇ ಅವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಿಜ. ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡ ವಿಚಾರಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನೇಂದು ವಿರಳಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿವೆ ಇವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ರಕ್ತಹಿನತೆ; ರಕ್ತಹಿನತೆ ಹೇಗೆದೆಯೆಂದರೆ, 6 ರಿಂದ 59 ತಿಂಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಅರಿಷಂತೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹಿನತೆ ಹೇಗೆದೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 60.9 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ರಕ್ತಹಿನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಸರಾಸರಿ 8.4. ಮತ್ತೆ ಕೇರಳ 35.6ರಷ್ಟಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಬೇಕಾದಮ್ಮೆ ಗುದ್ದಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಜನಾರ್ಥಕ ಈ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಡವಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಲ ಮೂಲ ಇದ್ದರೇನು? ಏದ್ದುತ್ತು ಮೂಲ ಇದ್ದರೇನು? ಗಣಿ ಮೂಲ ಇದ್ದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇವಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಳಸುವಂತಹ ಜನ ಮಾನವ ಸ್ವಾಧೀನಾಲ್ಲ. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗುತ್ತೇಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಲ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದೇ ಅವರು ಮೋಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಬೇಕು, Aeroplane ಗಳು ಬೇಕು, ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕು, ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ನಾಳೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತಹ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಂತಹ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಎಡವಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ estimate ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು 2015–16ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. 5 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯದೇ ಕುಬ್ಜರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 26.1 ರಷ್ಟಿದೆ. ಕೇರಳ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯಬುದ್ದೊಳಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೋಷಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಶೂಕರ್ವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆರುಹುಗಿದೆ. 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶೂಕರಿರಬೇಕು, ಆ ಶೂಕರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಲ್ಲ. ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಮೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕ್ಕು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನಾರಿಟಕ ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರ್ಹಿಸಿಕೊಂಡ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, 5 ಅಂತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶೂಕರಿರಬೇಕು, ಅಷ್ಟು ಶೂಕರಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಕನಾರಿಟಕದಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 54 ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುದುಚೇರಿ ರಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 45 ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 55 ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎದೆ ಹಾಲು ಶೂಲಿಸಿಸದೇ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು fashion ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಈ ಶೂಲಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿದೇಶಿ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಚಿತ್ರ ನೋಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ತನ್ನ ಶೀಲುವಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಡಿರುವಂತಹದ್ದು. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲುಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾಗಿದೆ? ಅದನ್ನು ಹೇಳುವಂತಹವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯೋದಂತಹ ಪ್ರಚಾರ ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಂದಿರು ಹಾಲು ಉಣಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ತಾಯಿಗೇ ಹಾಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಾಳೆಂದರೂ, ಉಘಾ! ಎಂದರೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ನನ್ನ ಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ ಮಟ್ಟಾರ(ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಫಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲಿರುವೇ, ನಾವು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ ಮಟ್ಟೂರಃ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಳಗೆ ‘ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡರವರು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡಃ:- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕೇವಲ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಹಾಲಷ್ಟೇ ಕೊಡುವುದಲ್ಲ. ಹಾಲಿನ ಜೊತೆಗೆ ಘನ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. Solid food ಕೊಡದೇ ಬರೀ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ, “ಶುಗರ್ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ, ಚಾಕೋಲೇಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಚಾಕೋಲೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸ್ಟ್ಯೂಟ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನಾದ್ದರಿಂದ ತಿಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಚಾವಾಗುವುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನೆಗೆದು ಬಿಡ್ಡ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು, ನಾವು ಬೇಕಾದ್ದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತ್ರೈತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಶವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲೋ ಎಡವಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ನೀರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸ್ವಚ್ಛ ಶೌಚಾಲಯ ಬ್ರೋಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 57.8 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯವಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವೈವಸ್ಥಿತಿಕ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 98.1 ಇದೆ. ಈ ವಿಧಾರದಲ್ಲಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿರುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮನೆಗಳಷ್ಟಿವೆ ಎನ್ನುವರಿತಹ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 1 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 89.3 ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಮುಂದುವರೆದಿದೆ)

(763) 15.06.2017 4-40 ಎಲ್ಲಾಂ-ಎಕೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ(ಮುಂದು)

ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ, ಇವೊತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶೂಕ, ಶೂಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎತ್ತರ ಎಲ್ಲವೂ ಇದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 100 ಕ್ಕೆ 76 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಗಂಡಸರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಹೆಂಗಸರು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕನಾರ್ಕಟಕದಲ್ಲಿ 83% ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ, 63% ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲ. 6 ರಿಂದ 13 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕನಾರ್ಕಟಕದಲ್ಲಿ 1.49%, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2.97%, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ .82% ಪುದುಚೆರಿಯಲ್ಲಿ 1.8% ಇದೆ. ನಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಸ್ಟ್ರೋನಿಗೆ ಜನನ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಜನನ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡ್ಬಾಕ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ತಮಿಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 100 ಜನ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕನಾರ್ಕಟಕದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 95 ಜನ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಪ್ರಮಾಣ 82% ಇದೆ. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಕನಾರ್ಕಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 23.1 ರಷ್ಟು ಬಾಲ್ಯ ವಿಕಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ 26.8% ರಷ್ಟು ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಷ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಗಂಭೀರತೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈತ್ತಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಚಾರ. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬ್ರಹ್ಮ ನಾವು ಅಲಪ್ಪಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳ ಮಾರಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳು ಭಿಕ್ಷುಟನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯಾನಿಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು-ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮನ್ನಾಡಿ, ಸಹೋದರರಾದ ಸಹೋದ್ರೋಗಿ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡರು ಅಂಕಿ-ಅರ್ಥಾಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೇನು ಹಕ್ಕುಗಳು ಇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ‘Health is Wealth’ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ರೀತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು

ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ-ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ತಾಯಿ ಗಭ್ರವತಿಯಾದಾಗಲೇ ಮೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯರು ಇರಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. “ಹಿರಿಯರಿಲ್ಲದ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲ, ಗುರುವಿಲ್ಲದ ಮತ ಮತ ಅಲ್ಲ” ಎಂದು ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗಭ್ರವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಾಲನೆ-ಮೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅನುಭವವಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಜನಿಸಿದ ಮಗುವಿನ ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅನುಭವ ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಹಿರಿಯರೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವೈದ್ಯರಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯರು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ನೋಕರಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರೆದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆಸ್ಟ್ರೋಗೆ ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೋಗೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಮಗು ಗಟ್ಟಿ-ಮುಖ್ಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾಯಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಅರಿವು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಇದೆ “ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತೆ ತಾಯಿ ಬೆಟ್ಟದಪ್ಪು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮನದಿ ತಾಳುವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಂಡಗೋಸ್ಕರ.” ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮಗು ಹುಟ್ಟುವ ಸಮಯವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ನೋವನ್ನು ತಾಳುಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಸವವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಆಪರೇಶನ್ ಮಾಡಿ ಮಗುವನ್ನು ತೋರಿಯೆಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇವತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನೋವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಏಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಆತ್ಮಾಯಿಗೆ ರಕ್ತದ ಕೊರತೆ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗು ಇಬ್ಬರನ್ನು ಅಪ್ಪಾಯಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಸ್ಟ್ರೋಗಳು ಇವೆ ನಿಜ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಬುದ್ಧಿಮಾಂಡ್ಯ, ಶ್ರೋಗವಿಕಲ, ಮೂಳೆಗಳು ಗಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಂತಹ ನಿಶ್ಚಯ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಕ್ಕಳು ದಷ್ಟ-ಮಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲು ಎರಡು ವರ್ಷವಾದರೂ ತಾಯಿ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ದೊಡ್ಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವೈದ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ‘ಬಾಲಸಂಜೀವನಿ’ ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆಯಿಂಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

(ಮುಂದು)

(764) 15.06.2017 / YL-AK / 4.50

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮ್ಮೆ (ಮುಂದು)

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂಡ ಮನೆಯ ಮದ್ದ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ; ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ‘ಹಿತಲ ಗಿಡ’ ಮದ್ದೆ ಅಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಹಿಳೆಯೂ ಗಭರ್ ಧರಿಸಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಸಿ’ ಅನ್ವಾಂಗದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲ್ನಿಯಂನ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಗಭರ್ ಧರಿಸಿದಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ತರಕಾರಿ, ನುಗ್ಗೆ ಸೊಮ್ಮೆ; ನುಗ್ಗೆ ಸೊಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನುಗ್ಗೆ ಸೊಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯೂ ಗಭರ್ ಧರಿಸಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನೈಟ್ರಾಪ್ಲಾಗಿಯೂ ಆ ಮನು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಒಂದ್ದು ಕೆವಿ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಗಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಯಾಲ್ನಿಯಂ ಅಂಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಗಿಯನ್ನು ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಆರು ಶಿಂಗಳಾದ ತಕ್ಖಣ ರಾಗಿಯನ್ನು ನೆನೆಸಿ, ನಂತರ ಒಣಗಿಸಿ ಹಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಮುಶ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಮನುವಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಎರಡು ಸರಿಸಮಾನ ಹಿಫ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆ ಮೋಷಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಂದೆ-ತಾಯಂದಿರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮನು ಹೃಷಿಕ್ಷಿಣಿದಾಗಿನಿಂದ ಮನೆಯ ಮೋಷಕರಾಗಿರಬಹುದು; ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಗಂಡು ಮನುವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡು ಮನುವೆಂದರೆ ಬಹಳ ಸ್ವರೂಪ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮನುವೆಂದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇಸರ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ: ಜಯಮಾಲ ರಾಘ್ವಚೂರು:- ಹೆಣ್ಣು ಮನುವೆಂದರೆ ತಾತ್ವಾರ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಮೃತ್ಯುಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮನುವೆಂದರೆ ತಾತ್ವಾರ. ಹೆಣ್ಣು ಮನುವಾಗಿದೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ತಾತ್ವಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾತ್ವಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ತಾತ್ವಾರದಿಂದ್ದಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೇ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ, ಗಂಡಾಗಲಿ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಮನು ಒಂದು ಉಲ್ಲಾಸ, ಉತ್ಸಾಹ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಣ್ಣು ಮನುವನ್ನೇ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು. ಗಂಡು ಮನುವನ್ನೇ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅವರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗಂಡಾಗಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಮನು ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗನವಾಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಲ್ಲಿ-ಕಲಿ ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಗನವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮುಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಸ್ತಿ, ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ‘ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೆ ನಾಳಿನ ಪ್ರಜೆಗಳೆಂದು’ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಬದಲಾಗಿ ‘ಇವತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳೆ ಇಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು’ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬಹಳ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ, ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೀಕ್ಷಣಾ ಬೆಳ್ತು. ಆದರೆ, ಶೀಕ್ಷಣಾದ ಬದಲು ಅದು ಶೀಕ್ಷಿಯಾಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯೂ ಶೀಕ್ಷಣಾಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಶೀಕ್ಷೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನುವಿನ ಮೂಲ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ವಾಹನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನ ಮೂಲ ಕೂಡ ಬಾಗಿ ಗೂನು ಮಕ್ಕಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇಷ್ಟು. ಅದೇ ರೀತಿ ಜೆನಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬ್ರೆಕ್‌ಬೇರೆ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಧಿಕಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಾ-ಡಿ ನೋಕರರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೂ ಶುಚಿತ್ವದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಹಾ-ಡಿ ನೋಕರರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಕ್ತ ಹೀನತೆಯಿಂದ ಯಾರು ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೈದ್ಯರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ತಪ್ಪಾಗಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ‘ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ’ ನಲ್ಲಿ-ಕಲೆ ಎಂದು ಏನಿದೆ ಕೊಂಡಿಯರ್ಕುಮಗಳ ಮುಖಾಂಶ ಈ ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಭಾಗಳು ಹೊರ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಡುಪುಗಳು, ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಂಡೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ‘ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ’ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಸೋಗಡು, ದೇಶಿಯ ಆಟಗಳು, ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆಟಗಳಿತ್ತು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮೆತ್ತೆವೆ.

ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆ ನಾವು ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರವಂತರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುರು-ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಆ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೌರವಯುತ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರವೂ ‘ಶ್ರವಣಭಾಗ್ಯ’ ವನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವೇಳೆ ಬಿಸಿ ಉಂಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮವಸ್ತುವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ್ನ ತಿಂಗನವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳು ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕಂಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ, ನಾವು ಈತ್ತೆ ಈ ಹಾಕಬಾರದೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಬರಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ತಂಡಿಧ್ವಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಾಕಷಿವೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಸ್ತರಕದಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳೆಡ್ಡುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ, ಮಕ್ಕಳ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಹ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲೀಯಬೇಕಾದರೆ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳು Supplementary Reader ಎಂದಿತ್ತು. ಕ್ಲಾಸ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ನೀತಿ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡುವಂತಹ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಸಹ ಇತ್ತು. ಇವಕ್ಕಿನ್ನು ದಿವಸ ಆ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅಜ್ಞಿಯಂದಿರುತ್ತಿದ್ದೀಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದ್ದುಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಮುಂದು)

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ (ನಾಮನಿದೇಶತ್ವತ್ವ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶದ ನಾನಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನವನ್ನು ಶಾಸಕರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಾರ ಆಯಿತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಶಾಸಕರು ಗಮನಹರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕನಾರ್ಕಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಸಕರ ವೇದಿಕೆ ಎಂದು 6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮಾನ್ಯ ಸಭ್ಯರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು-ಮೂರು ಬಾರಿ ಅಥವಾ ನಡೆಸಿ, ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಜೀಶೇಷ ಸಾಫ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸಕರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ನಾಷ್ಟಲ್ಲಿರೂ ಬಧ್ಯರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ದೇಶದ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾಂತರದ ಉಳಿದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮೋಟಮ್ಮನವರು, ಮಾನ್ಯ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಪ್ಪನಿವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅಪೋಷಿಕತೆಯಿಂದ ನರಭವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೋಷಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಸುಮಾರು 3 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾಲವಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರು one to five percent ನಷ್ಟ ಮಾತ್ರ ನೋಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು, ತಾಯಿ ಹಂಚಿನ್ನಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹುಟ್ಟಿದಿನಿಂದ 6 ವರ್ಷ, 6 ರಿಂದ 12 ವರ್ಷ, 12ರಿಂದ 18 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮೂರು categoriesಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ನಾವು ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 3ರಿಂದ 4 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಎದೆಹಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ 5ರಿಂದ 6 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಎದೆಹಾಲು ಉಣಿಸುವ

ತಾಯಂದಿರ ಸಂಖ್ಯೆ zero ಆಗಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂತಿಮ-ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು.

UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund) ನವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, 5ರಿಂದ 6 ತಿಂಗಳವರೆಗಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎದೆಹಾಲು ಉಣಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ zero ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು awareness ಹೇಗೆ create ಮಾಡಬಹುದು? ಯಾವರೀತಿ ಜಿಂತನೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವರೀತಿ awareness create ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಅಗ್ನಿಶ್ಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಕನಾರ್ಕಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂತಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆನ್ನಿಳಿಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಲವಾಡಿ, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಗತ್ವವಾದಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೌಲ್ಯಾಹವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂತಿಮ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ 54% ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ತಾಯಿ ಎದೆ ಹಾಲು ಕುಡಿದ 6 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ mode of lifestyle ಹೇಗಿದೆ ಎಂಥಾಗೆ ಎದೆ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟರೆ beauty ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬದಲು ಅವರಿಗೆ ಏನಾಧರ್ಮಿಗೆ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ working women ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಮನು ಜನಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಈ ನೀತಿಗೆ ನೀಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಜಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಬಾನೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉರುಗಳಿಂದ ವೆಲಸೆ ಬಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಲು ಕೊಡಲು ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಥವಾ care ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಉಣಿಸಲು ಸ್ಥಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ establishment ಗಳಲ್ಲಿ ಅದು government ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ semi-government ಇರಬಹುದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೋಡಿದ್ದು ಅಂತಿಮ-ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮತ್ತು ಕಾಶಾರನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕಾದಿರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮುಕ್ಕಳು ಅಂಗ ಉನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಂದರೆ physically challenged ಆಗಿದ್ದು, ವಿಕಲಚೇತನರಾಗಿದ್ದು, ಅಂಗಾಂಗ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಲುಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕರು ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಪಶ್ಮಿಯವರು Gynecologist ಆಗಿದ್ದು, ಅವರು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಗಳಿಂದ ಕರೆ ಬಂದು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊಂಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇಣಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು in case if an one minute or one hour late, ಗ್ರಾಫ್ ಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಮನು ಸುತ್ತಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ disablement ಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನು ಅಂಗ ಉನತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತು, ಆಸ್ಟ್ರೇಗಳು ಹಾಗೂ ಹೆರಿಗೆ ವೈದ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ಪೂರ್ಧಿಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯರು ಇದ್ದರೂ specialist ವೈದ್ಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹೋಗಿ ಹೆರಿಗೆ ಪ್ರೌಢಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಗ ಉನ್ನತಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಅಂದರೆ ಅದು brain ನಲ್ಲಿರಬಹುದು, ದೃಷ್ಟಿಕಾಗಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಲತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸರ್ವ ನಡೆಸಿ, ಈ ರೀತಿ ಆಗಿರುವ ಮುಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ? ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಗಳು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೀಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮುಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 13 ಸಾವಿರ ಮುಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 9 ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು, ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅನುದಾನರಹಿತ 16 ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 132 ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು, ಇತರ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ದೀನೋದಯಾಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು 9 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಮುಂದು)

(766)15-06-2017 SK-RN 5.10

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ(ಮುಂದು)

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 13000 ಮಕ್ಕಳು ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಭಿನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯದ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಶಲ್ಯಗಳು, ಸಾಮಧ್ಯ, participation, talentನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಕ್ರಿಕೆಟ್, ವಾಲಿಬಾಲ್, ಕಬ್ಬಡಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಿಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದ್ದೀನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಶ್ರಮ್ಮೂಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪೋಷಿಕ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಡಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಬೇಕ್ಕೆ ಬಯಸ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಚಾರಗಳ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡೆ 27 ರಷ್ಟು 5 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಟ್ಟಾರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 2.27 ರಷ್ಟು 5 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಂಥಕ ಅವೃವಂಶ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೂಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬ್ಯಾಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ‘ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದಿನಾಚರಣೆ’ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಶಾಂತಿ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 2.27 ರಷ್ಟು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅಂತರ್ಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೋಗಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಮಡುಕಿ, ಎಲ್ಲಿ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಅವರು ಏತಕ್ಕೂಸ್ಥರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ

ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದನ್ನು ತುರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ coastal belt ನಲ್ಲಿ Endosulfan ಪೀಡಿತರಿಂದ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗ ಉನತ್ತದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಸುಮಾರು 3,000 ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ಮಕ್ಕಳು ಉನತ್ತದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸೈಮಸ್ಸೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆರಳುಗಳಿಲ್ಲ, ಕೃಗಳಿಲ್ಲ, ಮುಕ್ಕಣಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವುದರಿಂದ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಬರಿ chemical fertilizer ಸಿಂಪಡಣೆ ಮತ್ತು ವುದರಿಂದ ಆಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷೇಧವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಕ್ಕಣಿವರೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಇರಬಹುದು ಇತರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬೆಳೆಗಳು ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂಗ ಉನತ್ತ ಬರುವಂತಹದ್ದು. ನಾವು ಈಗ carbide ಅನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕಲ್ಲಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಕೆಂಪು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ practices ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಮಾವಿನಹಣ್ಣು, ಟೊಮಾಟೋ, ಬಾಳಿಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಂದೆ-ತಾಯಿಯವರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ತಂದಾಗ, ಸಿಪ್ಪೆ ತೆಗೆಯದೇ ತಿನ್ನುವಂತಹವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಅಂಗ ಉನತ್ತವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅದರಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಇದು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇವತ್ತು Child Right commission ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದಾಗ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಯವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕ್ಷಿಪ್ತಿ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲೆ ವಿರಸ ಉಂಟಾದಾಗ, ಕುಟುಂಬ ವಿವಾದ ಬಂದಾಗ, ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾರು ಹೋಡಿಸಣಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Child Right commission ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಭೇಮನ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬರಿ sitting fee ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ತಂದು, ಎರಡು ಹೋಡಕರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಆ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ತಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನನಗೆ ಕೂಡ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನನಗೆ ಕೂಡಿ. ಎಲ್ಲಿಗೆ

ಕೊಡಬೇಕು? ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಕೋಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿವಾದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಲೇ, ಅದನ್ನು resolve ಮಾಡುವಂತಹದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಮು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ Child Right commission ಎನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಲವಂತ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ, ಅವರ ನೋಂದಣಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಶೇಕಡ 95 ರಷ್ಟು ನೋಟ್‌ಡಿಫಿಂಡ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು? ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ತ್ರೇಲಿಯಾದರೆ, ವೈದ್ಯರುಗಳು ತಕ್ಷಣವೈಬರೆದುಕೊಡುವ ಕಾನೂನಿದೆ. ಆ ಕಾನೂನುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೃಗ್ನಿ ಜಾತ್ರೆಗಳು ನಡೆದರೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಅಷ್ಟಾವರ್ಷೀಯ ಕೃತ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಟ್‌ಡಿಫಿಂಡ್ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೇಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾಯಿಯವರು ಭಿಕ್ಷಾಟನ್ನು ಕೇಳುವಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತಹದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹದ್ದು ಇದನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾನ್ವೆನೆನಿಷನ್‌ರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇರಬಹುದ್ದು. ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಳಿಂದಿರುವ ಜಚ್ಚೆಯನ್ನು ತಾವು ಎನು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ದೇಶದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund) ನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಟ್ಟು, ಈ ದೇಶದ ಒಂದು ಬಲಿಪ್ಪ ಸತ್ತಜಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಶಾಸಕರುಗಳಾದ ನಾವು ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಒಳ್ಳಿಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಶಾಸಕರುಗಳಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಾಸಕರ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿರುವಂತಹ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರುಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಬೇಕು. ಎರಡೂ ಮನೆಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೇರಿ ಈ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಯಾರು ಯಾರು ಕಾನೂನಿನ ನೇರವು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೇರವುಗಳು ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸಕರ ನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳನಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಹೋರಟ್ಟಿ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯಪ್ರಾಂತ್ಯಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ್ತಿತ್ವಂತಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅವರ ಅನುಪಾತ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನುಪಾತಿಹಾಗೂ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸಮಯವನ್ನು ಮಾತಾನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಮುಖವಾದ್ಯಾದು ಎಂದರೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹದ್ದು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂದೆ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೂಡಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲೆಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವವರು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣ ಮಗಳು ನೌಕರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಗಂಡಸರು ನೌಕರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೃಡಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕುಟುಂಬ ಎಂದರೆ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು. ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆ ಯಜಮಾನನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ದುಡಿಯುವವನು ಒಬ್ಬನೆ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಇವತ್ತು ರ್ಯಾತ ಇರಬಹುದು, ನೌಕರಿ ಮಾಡವವನು ಇರಬಹುದು, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇರಬಹುದು ಪುರುಷರು ಹೋರಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಹಂಗಳಿಯರು

ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಆ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಸಹ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

(ಮುಂದು)

(767) 15.06.2017 5.20 ಹೆಚ್‌ವಿ-ವಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹೋರಟ್ಟಿ(ಮುಂದುವರೆದದ್ದು)

ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಡಾಕ್ಟರ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಶೈಂಭತ್ತರಮ್ಮೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ನೌಕರಿ ಇರಬಹುದು ಒಟ್ಟು ಯಾವುದಾದ್ದೂಂದು ನೌಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ನೌಕರಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಗಂಡನ್ನೇ ಹುಡುಕಿ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರಿಬ್ಬರು ನೌಕರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮಕ್ಕಳ ಷರ್ವಿಸ್‌ಶಿ ವಿನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ‘ಯೋಜನೆ ಸೇವಾ ಟ್ರೈಸ್’ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ನೌಕರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ಲೇ ಹೋಂಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ^{ಇಂಥಾನು} ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ, ಹೀರಡಾವರೆ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ಲೇ ಹೋಂಗೆ ಕೆಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಎಲ್.ಕೆ.ಜಿ., ಯ್ಯಾಕೆ.ಜಿ. ನಂತರ ಒಂದನೇ ತರಗತಿ ಹೀಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಫ್ರೋನಿಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಇಂತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಳೆಯುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆತಾಯಿ ಇಂಬಿಬ್ಬರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಹ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ^{ಇಂಥಿಂದು} ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ^{ಇಂಥಾಗ್ಗೆ} ಬಹಳಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಸದೃಢರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರಗಳೇನ್ನು^{ಇಂಥಾಗ್ಗೆ} ಪನೆಯಾಗಿವೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿದ್ದೆ ಬರುವ ‘ಟೆಸ್ಲಾನ್‌ನ್ನು^{ಇಂಥಾಗ್ಗೆ} ಮೊತ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಲಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಉಟ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ‘ಟೆಸ್ಲಾ’ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೇ ಸುಮಾರು 3-4 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಜೋಪಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು 3-4 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕುಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಹೋಟೋ ಜೊತೆಗೆ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ದಿನನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 34 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗೆ 10 ಗಂಟೆಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕಭೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯನ್ನು ಬೆಳಿಗೆ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಅಥವಾ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೂ ಮಲಗಿರುತ್ತವೆ. ತಾಯಿ ಕಭೇರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು 6 ಗಂಟೆಗೆ ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಏಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಇಬ್ಬರು ದುಡಿಯುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಬ್ಬರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ದುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ, ಕಾರು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಖಿರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡವಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬಂದರೆ ಅರ್ಥ ದಿನ ರಚೆ ಹಾಕಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಳಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಂತರ ಮರುದಿನ ಮಗುವನ್ನು ಜೋಪಾನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿತ್ತಾವು ಕಭೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಂತಹವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ದೇಹತ್ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರಾದರು ನಮ್ಮನ್ನು ‘ಮಗ ಏನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವುದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೂರಂದು ಪರಿಹಾರಣೆಯನ್ನು ಮಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಸ್ನೇಹಕರಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಣಾಳಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಸ್ವಾನೈ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಹ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಗದರಿಸಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಒತ್ತಡ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಡದ ನಡುವೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿದೇ ಹೋದಾಗ,

ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಕೋಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಕರುಳ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹದಗೆಡುತ್ತಿವೆ.

ಸನ್ಯಾಸ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ಒಬ್ಬ ರ್ಯಾತ ತನ್ನ ಮಗ ಅಥವಾ ಮಗಳು ತನ್ನ ಮೂಲ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ 3-4 ಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಮೂಲ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ, ಮಗದೊಬ್ಬ ಮತ್ತೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ನಂತರ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ.

ಸನ್ಯಾಸ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಪುಡಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮದ್ದೇಬಿಹಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿರುವ ಒಬ್ಬ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 48 ವರ್ಕರೆ ಹೊಲ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇಮ್ಮೆಗ ಇದ್ದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ 8-10 ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದರು. ದೇಸಾಯಿಯವರ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆಯ ಪ್ರಯಾಸಾದಾಗ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಆತನಿಗೆ ನೋಕರಿ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುಷ್ಟುಕೂರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದೆ, ಅವರು ನನ್ನಪ್ರೇಣಿ ಒಂದು ‘ವಿನಾದರು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ’ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆಗ ನಾನು ಲ್ಯಾಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದೆ. ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಲಿತವರ್ತುವಲ್ಲರೂ ನೋಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲ್ಯಾಬ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಸಭಾಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.)

ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಹಿಂತಿರುವುದರಿಂದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳಪ್ಪು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಮಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ

ನೋಡಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಮಸ್ತಕ ಓದಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾಯಂದಿರೇ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ರುಚಿ ಮಸ್ತಕ ನೋಡಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕೆ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಜೆನ್ನಾಗಿ ಉಂಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಜೆನ್ನಾಗಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು, ಒಳ್ಳೆಯ ಬಿಸಿಲು, ಗಾಳಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಬಿಸಿಲನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರದ್ವಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಸದೃಢವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ್ಗೆ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಘಟಾಜದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಮೊಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐ.ಟಿ. ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರುಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಮುಂದು)

(768) 15.06.17 5.30 TCH-VK

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹೋರಟ್ಟಿ(ಮೊಂದು)

ಈಗ ಐ.ಟಿ.ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕೆಲಸ ಏನೆಂದರೆ, ಅವನು ಎಲ್ಲೋ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಈಗ ಹೆರಿಗೆ ರಜೆ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ನೌಕರಿ ಮಾಡುವಂತಹವರಿಗೆ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಆಗುವವರೆಗೆ, ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಟೆನ್ಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಟೆಬಲ್ ಮೇಲೆ ಫೈಲ್‌ಗಳು ಸುಮಾರು

4-5 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ಫ್ಯೂಲೋಗಳು move ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಆ ಫ್ಯೂಲೋಗಳು move ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೊಂದು yardstick ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಟೆನ್ಸನ್, ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಟೆನ್ಸನ್, ಕಭೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪಲು ಟೆನ್ಸನ್, ಕಭೇರಿಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಟೆನ್ಸನ್ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಟೆನ್ಸನ್‌ಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಆಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹಳ ಮಂದಿಯನ್ನು practical ಆಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಇತ್ತುಕ್ಕಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದಿಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಯಾರು ಇಬ್ಬರೂ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಏನ್ಯಾವುತ್ತಾಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, part time ನೌಕರಿಯೋ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಡಿಸ್ಕೋಜಾ ಮತ್ತು ಇತ್ತುಕ್ಕಿರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೇಳಿದಂತಹ ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಒಂದು ವ್ಯೇಯತ್ತಿಕ್ಕಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಮ್ಯಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಯಾವ ಮನು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ತ್ರೈತೀಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಮನು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಮನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದ್ದು, ಜೆನ್ಯಾಗಿ ಓದಿ ರ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನ-ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮನ್ಯ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮನು ದೃಷ್ಟಿಕಾಗಿ ಸದ್ಯಧವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಂದೆ ಮತ್ತು ಮನು ಇಬ್ಬರೂ ನನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನು ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಎಂ.ಎಸ್.ಎನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್ವಿಶನ್. ತಂದೆ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಫೆಸರ್. ಮನು ದೃಷ್ಟಿಕಾಗಿ ಸದ್ಯಧವಾಗಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರ್ಛೆ ಬಂದು ತಲೆ ಜಕ್ಕರ್ನಾಂದ ಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಜಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಅವನ್ನೆನ್ನು ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಬಹಳ ತ್ರೈತೀಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆಟವಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ, ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಂಟ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟ ಮಾಡಿರುವುದು ಶೇ.20ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಅವನು ಶೇ.70–80ರಷ್ಟು ಹೊರಗಡೆಯೇ ಉಂಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಹಾಸ್ಟೋನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೋಟೆಲ್ನಲ್ಲಿ ಉಂಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾದರೆ, ಅವನು ಸದ್ಯಧವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾನೆ ಹೇಳಿ ಸಾರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸದ್ಯಧವಾಗಿರದಂತಹ

ಮನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಅದರಿಂದ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರೆ, ಒಂದು ನಿಮಿಷ. ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬದಲು, ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದು, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮುಸುವಾದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೊಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನಾದರೊಂದು ಈಸರ್ಕಾಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆ ತರಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಹೊರಟ್ಟಿ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾಶ್ರೀಯವರ್ತ್ತೀತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ತೀಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. *Particularly in the cities like Bengaluru* ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ *ತ್ವರಿತವಂತಹವರಿಗೆ* ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲೇ ಮನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ತಾಸು ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ತಾಸು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲಾಲನೆ-ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಪಕ್ಷದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೀಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದು ಸರಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ *ಕೆ.ಎಲೋ* ದೂರ ಇರುವ ತನ್ನ ಕಳೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾಪಸ್ಸು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಅದ್ದು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮುಂಬ್ಯಾಂಥಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿಯಪ್ಪಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಪೇಷರ್‌ಸೆಲ್ಲು ಓದುತ್ತೇವೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು criminal activities ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಮೋಷಕರ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೋಷಕರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಳೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸುಮಾರು 5 ಗಂಟೆಗಿಂದ 6 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಯಿತು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ಕಳೇರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ

ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಳೇರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ಕಳೇರಿಯಿಂದ ಮನಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಂತೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಇರಬಹುದು ಮಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದವೋ ಹಾಗೆ ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲ. ತಾಯಂದಿರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎದೆ ಹಾಲು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ನನಗೆ ಮೌನ್ ಒಬ್ಬರು ವೈದ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಹಿತ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮರಿ ಹಾಕಿದರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಹಾಲು ಅರಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗಿಂಪದ ಹಾಲು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಾಲನ್ನು ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕುಡಿಯುತ್ತವೆಯೋ ಅಥವ್ಯೈಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾಯಿಯೇ ಸದ್ಯಧವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಹೈಕೆ ಸದ್ಯಧರಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯ? ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆಯುವಂತಹವರಿಗೆ ಸುಖಾರ್ಥ 30 ವರ್ಷಗಳವರಗೆ, ನೀವು ಸಕಾಲದಂತಹ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಭಿಂದು restrict ಮಾಡಿ, ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು restrict ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ, ಆಗ ಅವರು ಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ 10.30 ರಿಂದ 4.30ರವರೆಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಮಾರು 2 ತಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಏನಾದರು ಒಂದು ದಾರಿ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವಂತಹ ಮ್ಯಾತ್ರಾಂಶ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕ್ಕಾಗಿದಕ್ಕೆ ಬರಿ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಹಕ್ಕು ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂಂದು ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾದರೆ, ಈ ಕುಟುಂಬದ ರೀತಿ ಅದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಿಂಭಿಂದು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೀವು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಹೊರಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಏನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದರೆ ನೋನ್ನೆಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ 100ಕ್ಕೆ 99.9ರಷ್ಟು ಸರಿಧ್ಯಾಕ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನೇ ನಂಬಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಬೇಡವೆಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ restrict ಮಾಡಿ, ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಕಾಲದಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಹೊನೆಯ ಮಾತನ್ನು

ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆಂದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೃದ್ಧಶ್ರಮಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ವೃದ್ಧಶ್ರಮಗಳು ಬಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿವೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶ್ರಮವೆಂದು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತನ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವರು ಅವನ ಮಗನನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾಗ residential schoolಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದಾದ ನಂತರ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಗೆ ಅಳಿಕೆಗೆ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲೋ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿ.ಇ. ಮಾಡಲು ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರ್ನು ಅದೆಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ಅದಾದ ನಂತರ ಎಂ.ಟಿ.ಎಂ. ಆಯಿತು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಆದವು. ಮದುವ್ಯೋಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿರು. ಈತನೂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಆಕೆಯೂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ನಂತರ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ ನೋಕರಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರ ತಂದೆಯವರು ನಮ್ಮ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಿಳಿಗಿ ತಾಲ್ಲಿಕೆನಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಡೆಯಾದಾಗ, ಅವರ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ, ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪರಿಹಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಘಟಿಸ್ತಿನೇ ಮಗ. ಅವನ ಹೆಸರು ಸಂದೀಪ್. ಅವರು, ಮಗನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೆಂದೂ ಇರುವ ಎರಡು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಗ್ರಿಂಭಿಟ್ಟನೇ ಮಗ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ನಮ್ಮಂತಹವರ್ತು ಅವರ ಮಗನಿಗೆ, ನೀನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇರು ಎಂದಾಗ, ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಇದು ನಡೆದ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ ಸರ್. ಅವನ ತಂದೆ ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿವಸ್ಯಾಲಾರ ಅವರ ಮಗ ಅವರ ಅಮೃತಿಗೆ “ಅಮ್ಮ ನಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸವಿರುತ್ತೇವೆಂಬೀದು” ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೂ ಎಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ, ಇಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡ್ಡಸ್ವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಂದೆ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೂ ತಂದೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಾಕ್ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಆತನಿಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನ ತಂಡ್ಯುಶಾಕ್ ಆದರು. ಅವರೂ ಸಹ ಮಗನನ್ನು ಏಕಪ್ಪು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೂ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರ್ಲು ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಜೊತೆ ಅಡ್ಡಸ್ವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದನು. ಅವನ ತಾಯಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರು. ಮಗನ ಹೆಂಡತಿ ನೋಕರಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗೆ ಮಗನ ಹೆಂಡತಿಗೆ, ನೀನು ನೋಕರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ, ನೋಡುತ್ತು ನೀನು ಕಾರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಓಡಿಸು, ಆ ಕಡೆ, ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಡ. ನೀನು ಪ್ರಾಂಟ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಡ. ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೀರೂ ಎಂದು ಈ ತರಹ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು

ಹೇಳುವುದು ಸಹಜ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಹೋದೆನು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಓದಲು ಸೀಟ್ ಅನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವನಿಗೆ ಬ್ಯಾದು ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಿದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸಂದೀಪ್ ಎನ್ನುವ ಹುಡುಗ ನಮಗೆ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ, ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಮ್ಮತ್ತೇವೆ. ಈ ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆಪ್ಪಾ ಎಂದಾಗ, ಆ ಹುಡುಗ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಒಮ್ಮತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಜಿಕ್ಕಿಸಿದಾಗಿ residential ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅವಾಗಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ನೌಕರಿಗ್ಗಿಂತು. ನನ್ನನ್ನು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿಸಿ, ನನ್ನ ಖಚಿತಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಷ್ಟು. ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ದೊಡ್ಡವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನನ್ನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಂದಸ್ತೀಕನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಡೆದಿರುವ ಫಾಟನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ. ಅಲ್ಲಿಪ್ಪಾ, ನೀನು ಮನೆಯನ್ನು ತೆಕ್ಕೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ನೀನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದೇ ಅಜ್ಞಾನ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆ ಎಂದೆನು. ಆಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆನ್ನು ಏನಮ್ಮಾ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಬಂದರೆ ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿಡ್ದೀರ್ಣಿನು ಮಾಡುವುದು ಸರ್, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಜೋರು ಮಾಡಿಕಾಗ, ಆತನು ಏನು ಹೇಳಿದನೆಂದರೆ, ಸರ್ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ನಿಮ್ಮದು. ಇಲ್ಲೋ ನೆಲಮಂಗಲದ ಬಳಿ ಒಂದ್ದೆ ಹೈಕ್ಲಾಸ್ ವೃದ್ಧಶ್ರಮವಿದೆ. ನಾವು ತಿಂಗಳಿಗೆ 25,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟು ಏರ್ ಕಂಡಿಷನ್ ಟ್ರೂವ್ ವೃದ್ಧಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿ ಎಂದನು ನಮಗೆ. ನಾವು ಜಿಕ್ಕಿಸಿರಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾವು ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೇನು ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಸರ್, ಅವನ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋದರು. ಇದು ಇವತ್ತಿನ ಶೀಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಧ್ಯತ್ವಾವಳೆ ಆಗುವಂತಹದ್ದು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬರುವಂಧದ್ದು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಯಾವ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ತ್ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದುಡಿಯತ್ತಿರುವಂತಹ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರೂ ನೌಕರಿ ಮಾಡುವಂತಹವರಿಗೆ ಏನಾದರೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

(ಮುಂದು)

(769) 15.6.2017 5.40 ಶಿಕ್ಷಣಾವಸ್ತಾ

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ಎಸ್.ಹೋರಟ್ಟಿ (ಮುಂದುವರೆದಿದೆ)

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವವರು ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಟುಂಬದ ಇಂತಹ ಹಿನ್ನಲೆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಯಾಪ್ಸನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣ್‌ಕೌ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಐವ್‌ನ್ಯಾಂಡ್ ಡಿಸ್ಮೇಜಾರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ, ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ತಾವು ಅರ್ಥ ದಿನ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಮುಖ್ಯವರೆದು ಮೂರೂವರೆ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಚಚೆಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕೆ ಫೈಕ್ಷಣ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಳಜಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಹತ್ವದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. 2008 ರಿಂದ ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವೇದಿಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಮಾರ್ಫ್ ಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, Child Rights Trust, Karnataka Child Rights Observatory, ಇವು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಆಗ್ರಹಿವಂತಹ N.G.O.s ಆಗಿವೆ. ಇವು ಮತ್ತು The United Nations Children's Fund (UNICEF) ಒಟ್ಟಾಗಿ, ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತೂ ಹೂಡ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಚಚೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಮೂರುವರೆ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮೂರ್ತಿ ಇದ್ದು, ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕುವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನೆಪು ಮಾಡಿಕ್ಕೊಂಡ್ದೇನೆ. ಅಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳುರಕ್ಷಣೆ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಸ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು, ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂಗತಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಹೋರಟ್ಟಿಯವರು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಟುಂಬಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದರು.

ಪ್ರಾಯಶಃ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೌಟಂಬಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಕಾಲದ ವಾಸ್ತವ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ, ನಮ್ಮೆ ದೇಶ ತರುಣ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಇಲ್ಲಿ 0-35 ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಕನಾರ್ಕಕಡಲ್ಲಿ 0-18 ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ 34ರಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಭೂತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಏನು ಎಂದರೆ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನಿರ್ಮಾಣ. ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ನೋಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ~~ಅಡಕ್ಕಾಗಿ~~ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ವೃತ್ತಿಶ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾಸ್ತವ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 0-18ರ ವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 9 ತಿಂಗಳು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮನು ತಾಯಿಯ ಗಭರ್ಡಲ್ಲಿರುವಾಗ ತಾಯಿಗೆ ಯಾವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಮನುವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ~~ಪ್ರಾತಿ~~ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆಕೆಗೆ ಕೊಡುವ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ, ಆಕೆ ಇರುವ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ, ಆಕೆಯ ರಕ್ತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸ್ಥಾಂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು, 2015ರಿಂದ 2030ರವರೆಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ 193 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಮುಂದಿನ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾನದಂಡಗಳು ಯಾವುದು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, 17 ಸ್ಥಾಂಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ 117 ಬೇಕಾದ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ನೀತಿ ಆಯೋಗ ಈ 17 ಸುಸ್ಥಿರ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ 15 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾಸುರಿಗಳು ಇವೆ? ಆ ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಎಂಬುದಿವೆ. ಈ ಪ್ರಮುಖ ನಾಲ್ಕು ಅಂಗಗಳ ಕೆಳಗೆ 17 ಗುರಿಗಳು ಇವೆ. ಒಡತನದಿಂದ ಮುಕ್ಕಿ, ಹಸಿವಿನಿಂದ ಮುಕ್ಕಿ, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋಗಕ್ಕೇಮು, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಇವು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು. ಅದೇರೀತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳಲ್ಲಿ, ಗೌರವಯುತವಾದ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಉದ್ಯಮ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮೂಲ

ಸೌಕರ್ಯ, ಸುಸ್ಥಿರ ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು, ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ ಇವು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದೇರೀತಿ, ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಶಗಳು, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 17 ಗುರಿಗಳಲ್ಲಿ 8 ಗುರಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಗುರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಆ 8 ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಮೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದೇ ಇದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 14 ರ್ಹಿತಪ್ರಕಾರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 15(1) ಮತ್ತು (3)ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 21ರ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವಿಧಿ 21(ಎ) ಪ್ರಕಾರ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ವಿಧಿ 24ರ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಣೇಧವಾಗಿದೆ. ವಿಧಿ 39ರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ನೀತಿ-ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೋ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಿಧಿ 45ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರಂಭಿಕ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳಜಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂತ್ರ ಮಾಡಿದೆ. ಪರಿಚ್ಯೇದ 1 ರಲ್ಲಿ, 18 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪರಿಚ್ಯೇದ 2ರಲ್ಲಿ, ತಾರತಮ್ಯ ರಹಿತ ನಿಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಬೇಕಾದರೆ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ಅಥವಾ ಮೋಷಕರ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ, ಸಿದ್ಧಾಂತ-ನಿಲುವುಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ತಾರ್ಥಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂವಿಧಾನ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪರಿಚ್ಯೇದ 3ರಲ್ಲಿ, ಮನುವನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮ ಎಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಅಥವಾ ಶಾಸಕಾಂಗ, ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಗಲೀ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪರಿಚ್ಯೇದ 6ರಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳು

ಜೀವಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಗುರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆ ನಿಯಮ, ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗರಿಷ್ಠ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪರಿಚ್ಯೇದ 12ರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸುವ ನಿಯಮ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ-ಆಶಂಕೆಗಳು^{ಒಂದು ಕ್ರಮ} ಇಲ್ಲದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖಾತರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು, ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಧತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಯೋಧಿಸುವುದು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅನುಚ್ಯೇದ 19, ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಿತ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮೋಷಕರು ಮತ್ತು ಮನುವನ ಕಾಳಜಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ದುರುಪಯೋಗ, ಹಿಂಸೆಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣಿಸಿ, ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವರ್ಷದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

(ಮುಂದು)

(770) 15-06-2017 MM-BNS 5-50**ಕ್ಷಾಪ್ಣೆ ಗಣೇಶ್ ಕಾಂಪೆಸ್(ಮುಂದು)**

ಇದನ್ನೇಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಾದ ಮಕ್ಕಳ ಶೋಷಣೆ, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರು, ಶ್ರೀರಾಜಿ ಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇರಬಹುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ವಿಧಾನ ನಮಗೆ ಹೊಟ್ಟಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನುಣಿಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಬಾರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರುವರೆ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಚಚೆನ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿ ನಾವು ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಕೂಡ, ಇಷ್ಟೇಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದರು ಕೂಡ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಹೊರಗು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಕೆಂದರೆ, ಉಲ್ಲೇಖವು ಮತ್ತೆ repetition ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ

ಇವನ್ನು ಡಿಸೋಜಾ ರವರು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು, ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಒಂದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಸಿಕ Stipend ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಆದಾಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಹೊಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಕಾನೂನೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಂಟಾಳ ಶಾಲ್ಲಿಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿ ಆ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂತ್ರು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಪಾಠ್ಯಾಯರನ್ನು ಕರೆದು ಜೀರ್ಣ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದೆನು. ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ನೀವು ಈ ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದು Entrance ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಆ entrance ನಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಡಿಗಳ ವೃತ್ತಾಸ್ವವಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾಷ್ಟುಕ್ಕೆ ರ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಆ ಕಡೆ ಒಂದು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದರೆ, ‘ಸರ್, ನನಗೆ ಸ್ನಾನತ್ವೇ ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರುವ ಶೌಚಾಲಯವು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು 200 ಮೀಟರ್‌ದೂರ ಇದೆ. ಇದನ್ನೇಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಯೋಜನೆಗಳು ಒಂದು ಭಾಗ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮಗೆ ಆ sensitivity ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಲುಪುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಕೊತಡಿಗಳ ಕೊರತೆ, ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ, ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆದ್ಯತೆ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೇ? ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇದೆಯೇ? ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ‘ಮಂಗಳ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಯೋತಿ ಶಾಲೆ’ ಎಂಬ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಇದೆ. ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಡ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಓದಿಸುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಅಂಗವಿಕಲತೆ

ಇರುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗುವಂತಹ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೀಳರಿಮೆ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಅಶಕ್ತತೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯು ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಉಳಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದರ ಜೀವನಪೂರ್ವ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಜರಿಕೆಯ ಭಾವನೆ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಣವು ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖಿಕಾದ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು ಬಜೆಟ್‌ನ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಆಯಾಮಗಳೆಂದರೆ, ಒಂದಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು (information), ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು (skill development), ಅದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು ಮೌಲ್ಯಗಳು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಮುಗಿಸಿ, 3-4 ವರ್ಷ ಡಿಗ್ರಿ ಮಾಡ್ರಿಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೋರಿಗಡೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ನಾವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು 16 ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋರಿಗಡೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವಧಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೇ, ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೇ, ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೇ, ಈ ದೇಶದ ಕಾನೂನನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಿಳಿದಂತೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕನಾರಿಟಿ ರಾಜ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಜೆಟ್ ಈ ವರ್ಷ 25,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಇಂದ್ರಾಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ

ಹಣವನ್ನು ವಿಚ್ಯು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಜವಾಭಾರಿಯತ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಇದು ಕಥೆಯಲ್ಲ, ಒಂದು ನೈಜ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಗಳೇರ್ ಕಾರ್ಫೆರ್ವರೆ, ಇದು ನಿಜ, ನಾವು ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಲು ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಅಲೋಚನೆ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದುಇಗ್ರಾಹಕರ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಆಯಾ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇವರ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯೇ ಇರಬಹುದು ನಿಷ್ಠೆಕೊಟ್ಟಪ್ಪ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ? ಅಷ್ಟಿ ತಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ತಾವು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಜೀಂತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ, ನಿಜ. ಒಂದು ಸಮರ್ಪಣೆ ಎನ್ನಲು ಇದೆ. ಆ ಸಮಾನತೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಹೇಗೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ (ಪ್ರಾಧೀಕೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪರವರು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಘಟನೆ ಇದು. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ವೇಹಿತ ಒಟ್ಟಗೇ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅವನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರ ತಾಯಿಯು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರಬರುತ್ತಾ ಅವರು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿಯು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದರು. ನಮ್ಮ ತಂಡ ಕೂಡ ಗುಮಾಸ್ತಗಿರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯು ಆಧಿಕವಾಗಿ ಚೀಟಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದೆವು. ನಮ್ಮ ಸ್ವೇಹ ಕಾಲೇಜ್ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಹೋಯಿತು. ಕಾಲೇಜ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ

ಅವರು ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಆ ಹುಡುಗ ಹರಿಜನರ ಹುಡುಗ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅವೋತ್ತಿನಿಂದ ನಮ್ಮಮ್ಮೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಅವನ ಜೊತೆ ಸೇರಬೇಡ ಎಂದು ತಾಕೇತು ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು? ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹೈಸ್ಕ್ವಾಲಿನಿಂದಲೂ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇವು. ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೊನೆಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮಮ್ಮೆನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನಾನೇನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೋ ಅಥವಾ ಬಹಳ ಮೇಲ್ಗಳ್ಳದ ಜನ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಕೂಡ ಕುರುಬರು. ನಾನೇನಾದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಉಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಸೃಂಧಭದಲ್ಲಿ ‘ನೀನು ಕುರುಬನಾಗಿದ್ದೀರೆ ಉಟ ಮಾಡಲು ಹೋರಾಗಡೆ ಕುಳಿತುಕೋ’ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಮುಗಿನನ್ನು ಹೋರಾಗ ಕೂರಿಸಿ ಉಟ ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಶ್ಚ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಹೊಟ್ಟಿ ಉರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವನೇನೂ ತೊಂದರೆ ಹೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅವನು ಬೆಳ್ತಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರಲಿ ಉಟ ಮಾಡಲಿ ಆದರೆ ಮನೆಯೋಳಗೆ, ದೇವರಮನೆಗೆ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಭರ್ಜಾರದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು 6-7 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಹಾಗಿದ್ದ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಗನಿಗೆ ಉಟ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು; ಇದನ್ನೇಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು, ದಲಿತರು, ಇತರರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಜಾತಿಗಳು ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಜಾತಿಯ ವಿಷ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಗೂ ಕೂಡುತ್ತಿಸುವೇಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ‘ತೆರೀಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಹೆಚ್ಚು ತಾಯಿಗೆ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಮದುವೆಯ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಅವರು ಉಣಿ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವವರಂತೆ ಏನು ಹ್ಯಾಡುವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

(ಮುಂದು)

771/ 15-06-2017/6.00/ಡಿಎಸ್-ಕೆಎಸ್(ಎಸ್‌ಪಿ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಕೆಷ್ಟರಪ್ಪ(ಮುಂದು)

ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೇಡ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅವು ಹತ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರು. ನಾನು ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿದೆ, ‘ನೀನು ಅಂದುಕೊಂಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು, ಯಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹತ್ತಿ ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟುವವರು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮದುವೆ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮ ಅತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯಿತು. ಅವರು ಉಣಿಯ ಕಂಕಣವನ್ನೇ ಕಟ್ಟುವುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ.

ಬೇಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಚಯವರೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ, ಟಿ.ವಿ.ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು, ಜಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಮನೋಭಾವ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟದೆ. ಇದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸತ್ಯ. ಸ್ನೇಹ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಶ್ರೀತಿ, ಇವೆಲ್ಲಾ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವಂತಹ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅವಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾಗೃತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೌಢ್ಯತೆ ತೊರೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕಂಕಣ ತೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯೂ ಓದಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ತಾಯಿಯೂ ಓದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ್ತಿಗೆ ಮೊಣ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ^{ತು} ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕನ್ನುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಶ್ರೀತಿ ಪ್ರಿಯರಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡತ್ತ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ‘ಜಾತಿ’ ಎಂದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷಾಪ್ಣನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣೀಕ್ಷಾ:— ಮಾತ್ರೇ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯರು, ಅನುಭವಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ವಾಸ್ತವಪ್ಪನ್ನು ಕಳುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ವಾಸ್ತವ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನ ಘೂರ್ಣಿಸಿರುವಂಥದ್ದು. ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ^{ತು} ರೀತಿಯ ವ್ಯೇಶಮ್ಮೆ, ಮೌಢ್ಯ, ತುಂಬಾ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಇನ್ನುಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರು, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಯಾಗಿಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶೀಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಜ್ಞಾನೀಯ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿರುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನುಷ್ಟು ಪರಿಶಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಉಟ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಿಸಿ ಉಟ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಒಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾನು ಬೇರೆ, ಅವರು ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ವೇಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣೆಕ್ಸ್:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಾಡುತ್ತಿರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛ ಘಟನೆಯಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಣಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಆಂಗ್ಲ ದ್ವೈನಿಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಘಟನೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಾ ಈಬಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಉಲ್ಲೇಖಿವಾಗಿತ್ತು. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಾಂತ್ರೆಕ್ಕೆ ಸಂಚಿ ಹೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆಗೆ ಹಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಯಲು-ಗದ್ದೆ ಪ್ರದೇಶ. ಅವರು ಇಳಿದು walk ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಯಲು-ಗದ್ದೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿತ್ತಿಂಗಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಗೀಜಗನ ಗೂಡು ನೇತಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು Weavers Bird ಎನ್ನಿಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ನೇಯಿಸಿರುವಂತಹ ಗೂಡು. ಆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹಂಡತಿಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಗೀಜಗನ ಗೂಡನ್ನು ಕಿತ್ತು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದರೊಳಗೆ ಲೈಟ್ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಡೈನಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟರೆ ಟೇಬಲ್ ಲ್ಯಾಂಪ್ ಆಗಬಹುದಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲೋಟಿಸಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ‘ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಗೀಜಗನ ಗೂಡು ಕಿತ್ತು ಕೊಡಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ವಂದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ. ಲಾಲ್ ಬಹದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯಾಗಿದೆಗಂಡನಿಗೆ ತೆಗಿನ ಮರ ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಡುಗ ಸಿಗುತ್ತಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ‘ಬಾ ಇಲ್ಲಿ’ ಎಂದು ಕರೆದು ‘ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನನಗೆ ಆ ಹೂಡಿನ್ನು ಕಿತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೀಯಾ’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮುಡುಗ ‘ಇಲ್ಲ, ಸರ್ ಕಿತ್ತುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದುಕೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿ ‘ಎನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ’ ಕಿತ್ತುಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ‘ಕಿತ್ತುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಸರ್’ ಎಂದು ನಿರ್ದಾರಿಸಿದ್ದಿವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ‘ನಾನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಕಿತ್ತುಕೊಡು’ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗ ಆ ಮುಡುಗ

ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ‘ಸರ್, ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾನು ಕಿರುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಸಾತ್ ನೀವೇನಾದರೂ ಕಿರುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ’ ಎಂದು ಅವನು ಗದರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿ ವಿಚಿತ್ರ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. “ನೂರು, ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಿರುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೀವು ಕಿರುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜೋರು ಮಾಡುತ್ತಾನಲ್ಲಾ” ಎಂದು ತಮ್ಮಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಆತನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ‘ಯಾಕಪ್ಪಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ‘ನಾನು ಕಿರುಕೊಂಡರೆ ನಿನಗೇನು ಕಷ್ಟ’ ಎಂದು ಆ ತರಹ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುದುಗ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ‘ಸರ್, ನೀವೇನೋ ನಗರದವರು, ಗೂಡು ಕಿರುತ್ತಿದ್ದೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರಿ, ಆ ಮರಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ತಾಯಿ ಹೋರಗಡೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಮುದುಕಿ ತೇಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೋಗಿದ್ದು, ಅದು ಸಂಚೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರುತ್ತದೆ, ತನ್ನ ಗೂಡಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಗೂಡು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ತುಂಬಾ ನೋವಿನಿಂದ ತಿಂದು ಕಿರಿಚಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ತಾಯಿ ಹಕ್ಕಿ ಅಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕಿರುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಕಿರುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ’ ಇದ್ದೆಂದು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಮುದುಗ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವಾಪಸ್ ಬಂದು ಮರ್ಹುದಿನ ಲೇಖನ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆ ಲೇಖನದ ಶೀಂಗ್ಫೆಕೆ ಪರಿಕ್ರಮೆಯಿಂದರೆ, “Who is educated?” ಎಂದು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಘಟನೆ. ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕುಂಟುಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ್ವಾರಾ ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಮಗು ಬೆಳೆದು 15–16 ವರ್ಷ ಶಾಲಾ-ಕಾಲ್ಯಾಜಿಯಾಟಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಹೋರಗಡೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮಾಯವಾದರೆ? ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಾಜ ಹೋರಟ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ತಂಡೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಾಶ್ವಮಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಕೌಟಂಬಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಇವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ

ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನವೆಂಬರ್ 14ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ‘ಸರ್ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೂ ಲಂಜ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಲ್ಯೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಮಾದರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, “ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಈ ರೀತಿ ಲಂಜ ಕೇಳಿದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಸರ್?” ಎಂದು ಕೇಳುವ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾವುಗಳು ಬದಲಾಗಬೇಕು. ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಯಾಗಬೇಕು. 1950ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಪರಿಷ್ಕೇದಗಳನ್ನು, ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನು, ವಿಧಿಗಳನ್ನು, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬಹಳಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ನಾವು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಎನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, Infant Mortality Rate ನಿಮ್ಮದ್ದೇನಿದೆ, ಅದಾದ ಮೇಲೆ nearly 3/4th ಅಂದರೆ 72% infant death ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ‘ಅದು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು, ಮೊದಲನೆ ನಾಲ್ಕು ವಾರದಲ್ಲಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವಂಥದ್ದು, ಅಂತಿ-ಅಂಶಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಚ್ಚಿ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾಡಿತಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಎನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, “Announce a ‘State New born Mission’ in order to tackle Neonatal and Infant Mortality in the State in an integrated manner to be placed in the monthly monitoring agenda of the Chief Minister.” ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದ್ದು ಮಾನಿಟರ್ ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ಮಾಡಿತಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶಿಂಗಳು ಸಿಗಬೇಕು. ಮೊದಲನೆ ನಾಲ್ಕು ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿವೆ, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ? ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಶಿಂಗಳು ಮಾನಿಟರ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ? “Special programs or schemes to focus on quality health services in Labour Rooms in select worst performing blocks.”

ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಕೆಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಜಿಕರ್‌ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮದ ಒಬ್ಬ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸುಮಾರು 26-27 ವರ್ಷ ಯಥ್ಯಾತ್ಮಕ ನನಗೆ ಘೋನ್ ಮಾಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಏಳೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಗಭಿರಣೆ. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹರಿಗೆ ನೋವು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವರು ಮೂರು ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಮೂರು ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗೆ ಹೋದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಘೋನ್ ಮಾಡಿ ದಯವಿಟ್ಟು Lady Curzon Hospital ನಲ್ಲಿ ಒಂದು bed ಕೊಡಿಸಿ ಸರ್, ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತುಂಬಾ ನೋವಿನಿಂದ ನರಭೂತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಆ ಯಥ್ಯಾತ್ಮಕ ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ನಾನು ಈ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೇಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಡವರು, ಅಲ್ಲಿಸಂಭಾಷಿತರು, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ on priority ಈ ತರಹದ ಸಂಗತಿಗಳು ಆಗಬಾರದು ಎಂದರೆ, ನಾವು ಅವರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸ್ವಂದಿಸುವುದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗಳಿರಬಹುದು, ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ಗಳಿರಬಹುದು, ಯಾವುದೇ ಸಂಗತಿಗಳಿರಬಹುದು, ಅವರು ಸ್ವಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ವಸ್ತ್ರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೇವೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಕೇವಲ ಭೂಷಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ State Nutrition Policy, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅರ್ಗನಾಷಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಆಹಾರ, ಗಭಿರಣೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆಹಾರ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ commission, ಹೊರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ನಾವೇನ್ನು ಕೊಡುವುದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಆ ಮಕ್ಕಳ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ, ಆ ಗಭಿರಣೆಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ದುಡ್ಡ ತಿಂದಾಕಿಕೊಂಡು ನಾವು ಸಮೃದ್ಧರಾಗಬೇಕೆ? ಇಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಪೂರ್ತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಶೋಷ.

(ಮುಂದು)

(772) 15-06-2017/ 6-10/ ಕೆಹೆಚ್-ಕೆಎಸ್(ಎಸ್‌ಪಿ)

ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾತ್ರೀ (ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಮುಗುಂ ಆಗಿ ಹೇಳುವ ಬದಲು, ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಹೊರ ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ಯಾವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಕ್ಷಾಪ್ಣನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣ್ಜಕ್ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ಷೇತ್ರ):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ, ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಷ್ಟ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಳಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿರುವ ನೆನಪಾಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ್ವಾರಾನ್ಯಾಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ್ಯಾತ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಗಭಿರಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಅದು ಯಾರ್ಥಿಕ ಕೊಡಲಿ, ಅದು contract norms ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನ್ಯಾಸಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂಬುದಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೊಡುವಂತಹ ಜೀಸಿಯೂಟ್. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟವೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಉಂಟವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತೋಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೇ? ಎಷ್ಟೇ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಆಹಾರದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಧಿಸಿದಾಗ, ನಾವು ನಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಯಾತ್ ಷಣ್ಣಿ ಹೇಳುವ ಮಾಹಿತಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 300 ಜನ ಶಾಸಕರಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಅಂಗನವಾಡಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೇ? ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೆಲ್ತ್ ಕೇರ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ನಾವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ

ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಕೊರತೆಗಳು ಏನಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 70 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಶೌಚಾಲಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ನಾಗರೀಕರ ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೇ? ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಹೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮುಕ್ಕೆಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದರೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೇಯೇ? ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಕ್ಕೆಗೆ ಯೋವ ರೀತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇವೋ, ಯಾವ ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಳಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇವೋ, ಯಾವ ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇವೋ, ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಿರುವಂತಹ ಐವತ್ತೋ-ನೂರೋ-ನೂರ್ಯೋವತ್ತೋ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆ ಜಾಗೃತವಾದರೆ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿಯೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ದೇವರನ್ನು ಮುಕ್ಕಳ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ಇತ್ತೀಬು ಮಾತನ್ನು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಮುಕ್ಕಳ ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಏಕೆ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮುಕ್ಕೆಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದ್ದೋ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಗಭಿರ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ನೀತಿವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿರುತ್ತ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಶ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ತ್ವರಿತವಿಕ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಅರ್ಥಾತ್ ಅತಂಕಕಾರಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡ್ಡಿತ್ತೇನೆ. ಇದು **Times of India** Newspaper ನಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವಂತಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ;

“Why does Karnataka has the most child alcohol addicts?” ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಕ್ಕೆಗಳ ಅಶ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ alcohol addictionಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ, ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ 100 ಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ alcohol ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇದೆ. 100 ಮೀಟರ್ ಹೊರಗೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಏನು

ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗೂಡು ಅಂಗಡಿಗಳು, ಸಣ್ಣ-ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಶಾಲೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಆಲ್ಯೋಹಾಲ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ addiction ಕೆಲಸಗಳು. ಅದ್ಯಾವುದೋ ಚಾಕೋಲೇಟ್ ಬರುತ್ತದೆಯಂತೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮಾಣೀಕವಾಗಿ ಹದಿಹರೆಯದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು drug mafia ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತ್ರಾದ್ದಾಗಾಗಿ ವಿವೇಕ ಬೆನೆಗಲ್, ನಿಮ್ಮಾನ್ನು ಆಸ್ತ್ರಿಯ ವ್ಯೇದ್ಯರು, ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದು ಸಂಗತಿ. ಕೇವಲ ತಂಬಾಕು ಅಥವಾ alcohol ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವಂತಹ serious drugs abuseಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಕ್ರಿತ್ಯ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕರ್ತೃತ್ವ ಯಾರದ್ದು? ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೋ-ಎರಡೋ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲೋ ಹುಟ್ಟಿಫ್ರಿಫ್ರಿಯತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೋ, ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂತೀಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಈ ರೀತಿಯ ಚಟಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಧಕ್ತಿಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಹುದು. ಪದೇ ಪದೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಾಂಜಾ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಾಂಜಾಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕನಾಟಕೆತ್ತಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರು ಭೇದಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ಕೊನೆ link ಇರುವಂತಹ peddler ಅನ್ನು last linkನಲ್ಲಿ supply ಮಾಡುವಂತಹ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ನಾವು ಒಂದಾಲ್ಲೂ ದಿನ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು target ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಿತ ಕಾಯುವ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಎಲ್ಲವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯಲ್ಲವೇ? ಮಕ್ಕಳ

ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೇ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಯಾರು ಡ್ರಗ್ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂಥ ಮಾಫಿಯಾಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಶ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ, ಒಂದು ಸಮಾಜವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮಾಫಿಯಾವೆಂದರೆ, ಅದು drug mafia. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ತಲೆತಗ್ಗಿಸುವಂತಹ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವು^{೨೩೪}, ಒಂದು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡಿ^{೨೩೫} ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ನೈತಿಕ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಏನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರ್ಪಿಂದ ಎರವಲು ಆಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ. ಹಿತ್ತಾಚಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಆಸ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಶ್ಯಂತ ಜಾಗ್ರತ್ತೆಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಜೆನ್ನಾಗಿ^{೨೩೬} ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವೆಷ್ಟು ಬೇಜವಬ್ಬಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಅಶ್ಯಾಂಜ್ಞಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವೇನು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದ್ರಿಂದಿರ್ಬಿ^{೨೩೭} ಇದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಶ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ^{೨೩೮} ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಾವು ಇನ್ನು ಘೂರ್ಣದ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು. ಶೀಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಇಲಾಖೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳ ಶೀಕ್ಷಣ. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ. ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯತ್ವವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ^{೨೩೯} ಕಟ್ಟಿಬೆಧ್ಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ:— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನೀಡಬೇಕು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾಳೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ॥ ಜಯಮಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರ (ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಗಣೇಶ್ ಕಾರ್ಲೀಕಾರವರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮೃರವರು, ಶ್ರೀಮತಿ ತಾರಾ ಅನುರಾಧ ರವರು, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಬಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಒಂದು ವರ್ಗವಾದೆ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಂತೆ, ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳಿಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇವತ್ತಿನೆ ದಿವಸ ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದು ಎರಡನೆಯ ಚರ್ಚೆ ಎಂದು ನಾನು ಭೂಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವು ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಒಂಟೇ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯುವಕರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯುವಕರು ತುಂಬಿರುವಂತಹ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶ ಬಹಳವು ಅಭಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎನ್ನುವಂತಹ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶವು ಮೇಲಿದೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಮೊದಲನೇಯದಾಗಿ ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದೆ. ಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ನೂರು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವಂತಹ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯಂದಿರು ನನಗೊಂದು ಮಗುವಾಗಬೇಕೆಂಬ ನೂರು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(ಮುಂದು)

773/15-6-2017/6-20/bkp-gt

ಡಾ॥ ಜಯಮಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರ(ಮುಂದು)

ನೂರು ಕನಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯಂದಿರು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ, ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಇವತ್ತು ಎಂತಹ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಜಿತ್ತಿನಿಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂಟೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇರಬಹುದು, ಅದು ಭೂಣಿಹತ್ಯೆ ಇರಬಹುದು, ಅದು ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಇರಬಹುದು, ಅದು trafficking ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದು ಬುದ್ಧಿಮಾಂಡ್ಯ ಮಕ್ಕಳು ಇರಬಹುದು. ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೀಡಿತ ಇರಬಹುದು, ಅದು ಅಂಗವಿಕಲತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬಹುದು, ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳಿರಬಹುದು, ಭೀಕ್ಷಣನೆ ಮಕ್ಕಳು ಇರಬಹುದು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗಲೂ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದಕೊಂಡು ಬೆಸುದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಖಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಒಂದು ಆರೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ 3 ತಿಂಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. 9 ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ತಾಯಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. 9 ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ತಾಯಿಯಾದಾಗ ಆಕೆಗೆ ಭೂಣ ಹತ್ಯೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ, ಆಕೆಗೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವಳ ಇಡೀ ಬದುಕು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೂತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳ ಸುತ್ತ-ಮೂತ್ತ ನಡೆಯುವಂತಹ ಶೋಷಣೆಗಳು, ಫಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ್ ನಿಂದಲೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಿಂದ, ಕುಟುಂಬದ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತರಿಂದ, ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಂದ, ಈ ರೀತಿಯ ಮೊದಲನೇ ಸರ್ಕಾರ್ ನಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೇಗೆಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತಹ ದಾವಣಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಪ್ಪನಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೀನ್ ಹೌಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಈ ಗ್ರೀನ್ ಹೌಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೌತೇಕಾಯಿ, ಮೇರಿಗೋಲ್ಡ್, ಚೆಂಡು ಹೂವು, ಸೆವಂತಿಗೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ cross-pollination ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ pollination ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಮಿಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಸೂಯೋಂದಯಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಆಗಬೇಕು. ಆ pollination ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಜಾಸ್ತಿ 13 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ 110 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳಿಗೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಇವತ್ತು, ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಕೂಡಲುಗಿಳು ಉದುರುತ್ತದೆ. ಕೈಗಳು ಯಾವಾಗಲು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣು ಹಳದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಆ ಕೆಮಿಕಲ್‌ನ ಪ್ರಭಾವ. ಆ ಮಕ್ಕಳು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಪಸ್ತು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಆ ಮಕ್ಕಳ dropout ಎಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇವತ್ತು dropouts ಎನ್ನುವಂತಹದ್ದು, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು dropouts ಅನ್ನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂತಹವರೇ dropoutsನ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರು.

1,61,000 ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ dropouts ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಲಸೆ ಹೋಗುವಂತಹದ್ದು, ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಬಿಡಿಸುವಂತಹದ್ದು, ಮಕ್ಕಳಿಗಳ trafficking ಆಗುವಂತಹದ್ದು, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು dropouts ಆಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಈ dropouts ಆದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು ಇಲ್ಲಾ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಾ ಪುರಿಭಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅಕ್ಷ್ಯಿ ಗಿರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲಿನ ಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂಧನಾರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಘಟನೆಯ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ತೊಗರಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹಳಪ್ಪು ಜನರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಆಗ ಅವರು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮಕ್ಕಳು ತೊಗರಿ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ, ಕಾಟನ್ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದ್ದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಆಗ ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಎರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದೇವು. ಅವರುಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಹುರುಪಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಅವರು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಚಿಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಕ್ಕಿಂದರೆ, ಓದುವಂತಹ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗಳಿಗೆ ದುಡಿಮೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಓದಿಸ್ತೇ ತೀಸುತ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಿಂಧನಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಇದ್ದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು 10 ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಬಂದರು. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಬಹಳ ದುಃಖಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನೋಡಿ, ತ್ವಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಳು ತೊಗರಿ ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಕಾಟನ್ ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, 110 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ವಾಭಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಮನೆಗೆ ಬರುವಾಗ ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ, 3ನೇ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟರೆ 4ನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಬಟ್ಟಿ ಸಾರ್ಥಕಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವರವರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರು? ಇದು ಸಿಂಧನಾರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಘಟನೆ. ನಾವು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿದಾಗ ಕಂತಪೂರ್ವ ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳು 10-11 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳು. ಬಹಳ ದುಃಖಿತ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಿಂದ ಬೇಪೆಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಂತಹ

ಮುಕ್ಕಳು ಇರಬಹುದು, ಇಂಥಹ ಹಲವಾರು ಮುಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಈ ಮುಕ್ಕಳುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪಧ್ನತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ತಾಯಿಂದಿರನ್ನು ನಾನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡಿಸಿದಾಗ, ಕೆಲವು ತಾಯಿಂದಿರು “ನೀವು ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. “ನೀವು ನಮಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ, ನಮಗೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಮುಕ್ಕಳು ಅವರು, ನಾನು ಹೆತ್ತ ಮುಕ್ಕಳು, ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ, 150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ಗಂಡ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ, ನನಗೆ ಯಾರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ. ತಾಯಿ, ನಿನಗೆ ದೇವರು ಬುದ್ದಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದು ಸತ್ಯ. ಇಂಥಹ ಹೆಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಳನ್ನು, ಆ ನೋವೆಗಳನ್ನು, ಆ ಮುಕ್ಕಳು ತೋಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಗಣೇಶ್ ಕಾಣ್ಣಿಕೌರವರು ಜೀವಳ ಒಳ್ಳಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಡ್ರೆಗ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಮೊನ್ಸೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲು ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಡ್ರೆಗ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟಗಳು ಹೇಳಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಘ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮುಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಡ್ರೆಗ್ಸ್ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗೂಡು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಡ್ರೆಗ್ಸ್ ಮಾರ್ಪಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಕ್ಕಳು ಈ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಈ ಮುಕ್ಕಳು ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ತಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವರೂಪ ಇದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅ ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರ್ಖಾ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ಗೋಳಿ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿ, ಗಂಡ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿ, ಹೆಂಡತಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಯನ್ನು ಸಾಕುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಈ ಮುಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ, ಆ ಮುಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಆ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವಂತಹ ಸ್ಥಿರದಭದ್ರಾದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಕ್ಕಳು ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು ಎಂದಾಗ ಆ ತಾಯಿ-ತಂದೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಜ್ಞಾನಿಸಿದ್ದು. ಇಂಥಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಪರೆದಾಡುವಂತಹದ್ವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Narcotic Cellನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ವಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಮುಂದು)

(774) 15.06.2017 6-30 ಎಸ್‌ಪಿಆರ್-ಜೆಆರ್

ಡಾ॥ ಜಯಮಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರ(ಮುಂದು)

ಪಾಲಕಶ್ವ ಹಾಗೂ ಮೋಷಕಶ್ವ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ಈಗಷ್ಟೇ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಾನೊಂದು ಮಾತನ್ಯ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ಯೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರವನ್ಯೂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಲಕಶ್ವ ಮತ್ತು ಮೋಷಕಶ್ವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೆಚ್.ಎ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ಯೂ ನಾವು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಬೇಡಿಕೆಯೊಂದನ್ಯೂ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಮುರದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವು. ಅದರಂತೆ, ಹೆಚ್.ಎ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರ್ತಿಯಾಗಿ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನವನ್ಯೂ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದ್ದು ಹೆಚ್.ಎ.ವಿ. ಸೋಂಕಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನೀಡಿದಷ್ಟು ಅನುದಾನ; ದಮನಿತರ ಕುರಿತಾಗಿ ಸುಚಿತ್ವರು ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ಯೂ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒತ್ತನ್ಯೂ ನೀಡುವಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ಯೂ ನಾವು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ಯೂ ನಾವು ಖಿದ್ದು ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ನೋಡಿದಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಸ್ಥಾತ್ಮಿಕಿಗೆತ್ತದೆ. ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಅಂಗನವಾಡಿಯ ಹೊರಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ಯೂ ಅಂಗನವಾಡಿಗೆ ಕೆರೆತರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು. ಹೀಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಸ್ಥಿರಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದ್ದೀರ್ಘ ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ.

ನಮ್ಮುಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಿಂತ ಮಕ್ಕಳ ಮಾರಾಟ ಸಮಸ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಗಿರಾಕಂಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಅಂತಹವುಗಳಿಂದಲೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಹೆತ್ತ ತಂದೆ-ತಾಯಿ, ನೆರೆಹೊರೆಯವರು, ಪ್ರಿಯಕರ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು

ಹೇಳಿ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು, ಹಣದ ಆಸೆಗಾಗಿ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರುಗಳೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಕುಟುಂಬದ ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ವಿಯೇಟ್ವಾಂ ಯುದ್ಧದ ಫನಫೋರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟದ ಫಲದಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾರಾಟ, ಜಿತ್ತುಹಿಂಸೆಯ ಭಾವನೆಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದರೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕಿದ್ದು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಖಿನ್ನತೆಯಿಂದ, ಮಾನಸಿಕ ತುಮುಲದಿಂದ ಹಾಗೂ ಶಮಗಾದ ಆಫಾತದಿಂದ ಅವರುಗಳನ್ನು ಹೊರ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಯಾವುದಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ... ನಗರೀಕರಣ-ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹಳ್ಳಿ ಜನರು ಪಡುವ ಯಾತನೆ, ವಲಸೆ.... ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದ 35 ದೊಡ್ಡ ಹೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿತಿ ಆಜೆಕಟ್‌ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಽಜನಗಳು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋದರು. ಆ ಜನಗಳ ಬದುಕು ಹೇಗಿತ್ತು, ಹೇಗೇ ನಾಶಾಪ್ರಯೋಧಿತು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯಾರೂ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ಮೊದಲ ಪರಿಣಾಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ, ಆಫಾತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಒತ್ತಲೊಕ್ಕಾಗದೇ ಇಡೀ ಸಂತತಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳು ನರಭುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

21 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೊನವ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯು ಶೋಷಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸಂಸ್ಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಇಂತಹ ಮಾತ್ರಾಕ್ಷರಿನ್ನು ನಾವು ಸಹ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಲವಂತದ ದುಡಿಪ್ರಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶದಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆ 20 ರಿಂದ 65 ಮಿಲಿಯನ್‌ಗೆ ಗೂಗಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯು ಅಂತರ್ ದೇಶೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ ಸ್ಥಿರರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಮನು ವಾಪಸ್ತು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಹಳವು ಜನ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಅವರುಗಳನ್ನು ಮನೆಯೋಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿರುವ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದು ಆ ಮಡುಗಿಯಿಂದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಡುಗಿಯ ಮಾನ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಆಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರು

ಮದುವೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಕೆಲವು ಮೌಡ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ತಂದೇ-ತಾಯಿಗಳು ಆ ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಬಯಲು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ದಮನಿತ ದಂಧೆಗೆ ತಳ್ಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ನಿಮಾಂಜಾವಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಅಂತಹ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಸಮಾಜವೇ ನಿಮಾಂಜಾ ಮಾಡಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕುವುದನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ರೂಪಾಯಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ದವರೆಗೆ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಮಾರಾಟದ ಮೊತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಳ್ಳಿ, ಸುಂದರ, ದಷ್ಟ-ಮಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತಹ ಮಗುವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ರೂಪಾಯಿ ಐದು ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರಾಟವಾದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಪಡುವ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೂ ಉಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸ್ವದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಅನುಭವಿಸಿ ಬಂದ ನಂತರ ಕೊಣೆಯೊಂದಾಗಿ ಅಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದು ಹೆಚ್.ಎ.ವಿ. ಸೋಂಕು. ಅವರುಗಳು ಸೋರತ್ತಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹರಡಿಸುವಂತಹದ್ದು. ತನ್ನ ಬದುಕು ನಾಶವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕೂಡ ದೂಷಣೆ ಮಾಡದೇ ಆ ಮಗು ಒಂದು ಹಣಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿನಲ್ಲಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮಾಂಜಾವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವೇ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತೀಯೇ ವಿನಃ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ.

ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ್ರಿತ್ಯವ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಾಣ ಸಚಿವೆಯವರಾದರ್ಥಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾತ್ರೀ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವದಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಚಿವರುಗಳು ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಾವು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರವು ಶಾಂತಿ ಗಾಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಪಾ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಮೌನ್ಯ ದಿನ ಕುಲಬುರಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 103 ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೈಚೋಡಿಸಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪಹರೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 93 ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಸೀಳ್‌ರೊರವರುಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚನೆ ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮನುವಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮನುವಿಗೆ ಮುತ್ತನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಕೆಲಸವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮಾಚಾರಿಸಿ ಹೊಲೀಸರ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 71 ರಷ್ಟು ಬಾಲ್ಯವಿಭಾಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮತ್ತು ಅಂದರೆ ದಮನಿತೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಹೇಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಶೇಕಡ 71 ರಷ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ನಾವು 12 ರಿಂದ 18 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಇರುವಾಗ ಇಂತಹ ವೃತ್ತಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಅನುಕೂಲ್ಯಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರುಗಳು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

(ಮುಂದು)

775/15-6-2017/6-40/mss (bkp)- md**ಡಾಂಜರ್ ಮಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರ(ಮುಂದು)**

ಅಂದರೆ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ 18 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ನಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರ್ಶ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. *Fast Track Courts* ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕಾದರ್ಶ

ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತೆ, ಅದರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು, ಶತಾಯ-ಗತಾಯ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ತಮಾಷೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ. ಒಂದೇ ಒಂದು ರೇಪ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಾಗಿಯೇ ಅವರು ಒಂದು ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ದಾಖಲು ಮಾಡಬೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು 80%. ತನಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಶ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದೆ, ಹೇಗೆ ಲ್ಯಾಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಆಗಿದೆ, ಶೋಷಣೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ತಾಯಿ-ತಂದೆಯರು ಮರ್ಯಾದೆ ಎನ್ನುವ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇ, ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದೂಡಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕನಸು ಬೀಳುತ್ತದೆಯ್ಲೋ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಶವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದಮನಿತರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕೋಶದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಐದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಿಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಕೋಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತರಬೇಕು. ಆ ಕೋಶವನ್ನು ಅವರು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತೆರೀದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಜ್ಞಾನಿತ್ಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಜಯಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಕೋಶದ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂಸ್ಕರ ನಾನು ಇವತ್ತುಕ್ಕೊಳ್ಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುತ: 2011 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಹಿಳೆಯರ ಕುರಿತಂತೆ ಬದಲಾಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾಶ್ರೀ ಅವರೊಬ್ಬರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಂದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಒಂದು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಅವರು ಜೀತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಜೀತನ ಯೋಜನೆ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾದಂತಹ ಯೋಜನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಹಲವಾರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಮೇಡಂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಬಹುಶಃ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಎರಡು ಒಂದೇ. ಅವರು ಮಕ್ಕಳಾಗಿಯೇ ಮಹಿಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೇಡಂ ರವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಮಕ್ಕಳ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನುಹೇಳುತ್ತಾ, ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಸಿನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಸಭೆ ಒಬ್ಬಿದರೆ ಆರ್ಕಿರಿಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸಭೆಯನ್ನು ನಾಳೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಐವನ್ ಡಿಸೋಜಾ(ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಸಚಿವತ್ವಕರು):- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ನಾಳೆಗೆ ಚಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು:- ಕಡಿಮೆಇಂದೆ. ಹಾಗಾದರೆ, ನಾಳೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಘೂರ್ಣಂದುವರಿಸೋಣ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು 5-10 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್.ಶಾರದ್ರಪ್ಪ:- ನಾಳೆ ಚಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು: ಸದನವನ್ನು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಸಂಚೆ 6 ಗಂಟೆ 45 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ ನಾಳೆ ಅಂದರೆ, ದಿನಾಂಕ: 16ನೇ ಜೂನ್ ಮಾಹ 2017 ರಂದು ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

“ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ/unedited copy/ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡು”

“ಅದ್ದುಪಡಿಯಾಗದ ಪ್ರತಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡು”